Utgiftsområde 19

Regional utveckling

Utgiftsområde 19 – Regional utveckling

Innehållsförteckning

1 Förslag till riksdagsbeslut ... 3

2 Utgiftsområde 19 Regional utveckling ... 5
2.1 Principer för utformningen av denna proposition ... 5
2.2 Utgiftsområdets omfattning ... 6
2.3 Utgiftsutveckling ... 7
2.4 Skatteutgifter ... 8
2.5 Mål för utgiftsområdet ... 8
2.6 Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder ... 9
2.7 Resultatredovisning ... 11
2.7.1 Redovisning av indikatorer för den övergripande hållbara utvecklingen i Sveriges län ... 11
2.7.2 Regionerna prioriterade hållbarhet i det regionala utvecklingsarbetet ... 20
2.7.3 Uppföljning av statsbidrag till socioekonomiskt eftersatta kommuner visar på positiv utveckling ... 21
2.7.4 Stöd till kommersiell service i gles- och landsbygder ... 22
2.7.5 Selektiva regionala företagsstöd för kapitalförsörjning ... 24
2.7.6 Regionalt transportbidrag ... 27
2.7.7 Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2014–2020 ... 30
2.7.8 Europeiska regionala utvecklingsfonden och Fonden för en rättvis omställning perioden 2021–2027 ... 32
2.8 Budgetförslag ... 40
2.8.1 1:1 Regionala utvecklingsåtgärder ... 40
2.8.2 1:2 Transportbidrag ... 41
2.8.3 1:3 Europeiska regionala utvecklingsfonden och Fonden för en rättvis omställning perioden 2021–2027 ... 42

1 Förslag till riksdagsbeslut

Regeringens förslag:

1. Riksdagen anvisar anslagen för budgetåret 2027 inom utgiftsområde 19 Regional utveckling enligt tabell 1.1.
2. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2027 ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst de belopp och inom de tidsperioder som anges i tabell 1.2.

Tabell 1.1 Anslagsbelopp

Tusental kronor

Anslag	
1:1 Regionala utvecklingsåtgärder	2 156 337
1:2 Transportbidrag	455 864
1:3 Europeiska regionala utvecklingsfonden och Fonden för en rättvis omställning perioden 2021–2027	1 955 000
Summa anslag inom utgiftsområdet	**4 567 201**

Tabell 1.2 Beställningsbemyndiganden

Tusental kronor

Anslag	Beställningsbemyndigande	Tidsperiod
1:1 Regionala utvecklingsåtgärder	2 726 000	2028–2033
1:3 Europeiska regionala utvecklingsfonden och Fonden för en rättvis omställning perioden 2021–2027	4 100 000	2028–2030
Summa beställningsbemyndiganden inom utgiftsområdet	**6 826 000**	

2 Utgiftsområde 19 Regional utveckling

2.1 Principer för utformningen av denna proposition

Vid utformningen av denna proposition har särskilda principer tillämpats med anledning av att den har beslutats av en övergångsregering. Bakgrunden till principerna redovisas närmare i finansplanen (Förslag till statens budget, finansplan m.m. avsnitt 1.1).

Förslagen i denna proposition utgår från den budget som riksdagen har beslutat för 2026 efter förslag i budgetpropositionen för 2026. Beslutade ändringar i statens budget för 2026 har inte beaktats. Följande generella justeringar har gjorts för utgiftsområdena.

- Anslag som används för förvaltnings- och investeringsändamål har pris- och löneomräknats på sedvanligt sätt. Anslag som avser regelstyrda transfereringssystem har justerats utifrån ändrad makroekonomisk utveckling liksom ändrade volymer (t.ex. antal personer som omfattas).
- Anslag har justerats till följd av beslutade lagar och förordningar, internationella avtal, civilrättsligt bindande avtal eller EU-rättsakter.
- Anslag har justerats med anledning av att riksdagen beslutat om flyttar av ändamål och verksamheter mellan utgiftsområden.
- Anslag har justerats om det krävts för att nödvändiga samhällsfunktioner ska kunna upprätthållas.
- Uppenbart tillfälliga satsningar från tidigare budgetår som upphör vid utgången av 2026 har inte förlängts.
- Lagförslag som är politiskt okontroversiella och som inte kan genomföras under pågående budgetår, har inkluderats i de fall det råder politisk samsyn om förslagen.

De sedvanliga finansieringsprinciper som används vid beredningen av regeringens budgetförslag har tillämpats i enlighet med det finanspolitiska ramverket när denna proposition har tagits fram (skr. 2025/26:76, bet. 2025/26:FiU14, rskr. 2025/26:156).

Utöver förslag om anslag lämnar regeringen även förslag om beställningsbemyndiganden och andra finansiella befogenheter samt övriga förslag på finansmaktens område som kräver riksdagens ställningstagande inför det kommande budgetåret. Vid bedömningen av storleken på beställningsbemyndigandena har en prövning gjorts utifrån tidigare beslutade bemyndiganden och med hänsyn till de föreslagna anslagsnivåerna.

För att det ska vara möjligt att härleda de föreslagna preliminära utgiftsramarna för 2028 och 2029 till anslagen redovisar regeringen på sedvanligt sätt beräkningar även för det andra och tredje tillkommande året efter budgetåret. Även dessa beräkningar baseras på de ovan angivna principerna. Regeringen har dock inte tillämpat principen om förlängning av 2026 års anslagsnivå för åren efter budgetåret för åtgärder som upphör vid utgången av 2026. För åtgärder som upphör från utgången av 2027 eller senare gäller 2026 års nivå för åtgärden fram till slutåret. För permanenta åtgärder gäller 2026 års nivå tills vidare. Med hänsyn till att propositionen utformats enligt

principer för att lämnas av en övergångsregering är dessa beräkningar mycket osäkra som underlag för bedömning av framtida anslagsnivåer.

I enlighet med kraven i budgetlagen (2011:203) lämnar regeringen i denna proposition en resultatredovisning i förhållande till de av riksdagen beslutade målen. Mot bakgrund av de ovan angivna principerna har dock regeringen avstått från att redovisa en bedömning av måluppfyllelsen och den framtida politiska inriktningen. Hur anslagen är tänkta att användas under 2027 framgår i stället enbart av förslagen om anslag och övriga finansiella befogenheter samt av de ändamål som är kopplade till dessa under rubriken Budgetförslag.

De konsekvenser för anslagsnivån som tillämpningen av principerna har fått redovisas under rubriken Skälen för regeringens förslag för respektive anslag. Tyngdpunkten i redovisningen är konsekvenserna för anslagsnivån 2027. För åren därefter är beräkningarna mycket osäkra varför konsekvenserna inte redovisas närmare för dessa år. I tabellerna för förändringar av anslagsnivån har det inte varit praktiskt möjligt att specificera beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder på motsvarande sätt som gjordes i budgetpropositionen för 2026.

2.2 Utgiftsområdets omfattning

Utgiftsområde 19 Regional utveckling omfattar insatser i form av projektverksamhet, regionala företagsstöd och stöd till kommersiell service samt utbetalningar från Europeiska regionala utvecklingsfonden och Fonden för en rättvis omställning.

Statliga myndigheter och andra statliga aktörer som har verksamheter av särskild betydelse för möjligheterna att uppnå den regionala utvecklingspolitikens mål anges nedan.

Statliga myndigheter och andra statliga aktörer som har verksamheter av särskild betydelse för möjligheterna att uppnå den regionala utvecklingspolitikens mål

- Affärsverket svenska kraftnät
- Almi AB
- Arbetsförmedlingen
- Boverket
- Digitaliseringsmyndigheten
- Folkhälsomyndigheten
- Försäkringskassan
- Jämställdhetsmyndigheten
- Konstnärsnämnden
- Livsmedelsverket
- Luftfartsverket
- Länsstyrelserna
- Myndigheten för civilt försvar
- Myndigheten för kulturanalys
- Myndigheten för tillväxt- och transportanalys
- Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor
- Myndigheten för yrkeshögskolan
- Naturvårdsverket
- Patent- och registreringsverket
- Pensionsmyndigheten
- Polismyndigheten
- Riksantikvarieämbetet
- Riksarkivet
- RISE Research Institutes of Sweden AB
- Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige
- Sametinget
- Sjöfartsverket
- Skogsstyrelsen
- Statens energimyndighet
- Statens jordbruksverk
- Statens kulturråd
- Statens skolverk
- Statistiska centralbyrån
- Statskontoret
- Stiftelsen Svenska Filminstitutet
- Sveriges export- och investeringsråd (Business Sweden)
- Sveriges geologiska undersökning

- Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut
- Tillväxtverket
- Trafikverket
- Transportstyrelsen
- universitet och högskolor
- Universitetskanslersämbetet
- Verket för innovationssystem.

2.3 Utgiftsutveckling

Tabell 2.1 Utgiftsutveckling inom utgiftsområde 19 Regional utveckling

Miljoner kronor

	Utfall 2025	Budget 2026[1]	Prognos 2026	**Förslag 2027**	Beräknat 2028	Beräknat 2029
1:1 Regionala utvecklingsåtgärder	1 883	2 167	2 147	**2 156**	1 667	1 657
1:2 Transportbidrag	468	456	456	**456**	456	456
1:3 Europeiska regionala utvecklingsfonden och Fonden för en rättvis omställning perioden 2021–2027	1 335	2 251	2 179	**1 955**	1 800	1 600
Totalt för utgiftsområde 19 Regional utveckling	**3 686**	**4 874**	**4 782**	**4 567**	**3 923**	**3 713**

[1] Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2026 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Utgifterna för 2025 inom utgiftsområdet blev 608 miljoner kronor lägre än anvisade medel. Det beror främst på att programmen som finansieras av anslaget 1:3 *Europeiska regionala utvecklingsfonden och Fonden för en rättvis omställning perioden 2021–2027* och anslaget 1:1 *Regionala utvecklingsåtgärder* för medfinansiering av Fonden för en rättvis omställning haft lägre utgifter än tidigare. Det beror på att projekten har rekvirerat medel från fonden i lägre omfattning än beräknat.

Prognosen för 2026 är att utgifterna inom utgiftsområdet blir 92 miljoner kronor lägre än anvisat. Det beror framför allt på att utgifterna för anslaget 1:3 *Europeiska regionala utvecklingsfonden och Fonden för en rättvis omställning perioden 2021–2027* beräknas bli lägre än tidigare beräknat. Det beror på att projekt har rekvirerat medel i något lägre omfattning än beräknat.

Tabell 2.2 Förändringar av utgiftsramen 2027–2029 för utgiftsområde 19 Regional utveckling

Miljoner kronor

	2027	2028	2029
Anvisat 2026[1]	**4 874**	**4 874**	**4 874**
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder	-307	-1 376	-1 586
Överföring till/från andra utgiftsområden		425	425
Övrigt			
Ny utgiftsram	**4 567**	**3 923**	**3 713**

[1] Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2025 (bet. 2025/26:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Av tabell 2.3 framgår utgiftsområdets föreslagna anslagsram för 2027 fördelad på transfereringar, verksamhetsutgifter och investeringar.

Tabell 2.3 Utgiftsram 2027 realekonomiskt fördelad för utgiftsområde 19 Regional utveckling

Miljoner kronor

	2027
Transfereringar[1]	3 817
Verksamhetsutgifter[2]	631
Investeringar[3]	119
Summa utgiftsram	**4 567**

Anm.: Den realekonomiska fördelningen baseras på utfall 2025 samt kända förändringar av anslagens användning.

[1] Med transfereringar avses inkomstöverföringar, dvs. utbetalningar av bidrag från staten till exempelvis hushåll, företag eller kommuner utan att staten får någon direkt motprestation.

[2] Med verksamhetsutgifter avses resurser som statliga myndigheter använder i verksamheten, t.ex. utgifter för löner, hyror och inköp av varor och tjänster.

[3] Med investeringar avses utgifter för anskaffning av varaktiga tillgångar såsom byggnader, maskiner, immateriella tillgångar och finansiella tillgångar.

2.4 Skatteutgifter

Vid sidan av stöd till företag och hushåll på budgetens utgiftssida finns det även stöd på budgetens inkomstsida i form av avvikelser från en enhetlig beskattning, s.k. skatteutgifter. Innebörden av skatteutgifter beskrivs närmare i Förslag till statens budget, finansplan m.m., avsnittet om skattefrågor. Den samlade redovisningen finns i regeringens skrivelse Redovisning av skatteutgifter 2026 (skr. 2025/26:98). I tabell 2.4 redovisas de skatteutgifter som är att hänföra till utgiftsområde 19 Regional utveckling.

Tabell 2.4 Skatteutgifter inom utgiftsområde 19 Regional utveckling

Miljoner kronor

	2026	2027
Avdrag för bidrag till regionala utvecklingsbolag (B15)	-	-
Regional nedsättning av egenavgifter (D1)	70	70
Regional nedsättning av arbetsgivaravgifter (D3)	680	710
Nedsatt energiskatt på el i vissa kommuner (F15)	870	880
Skattereduktion för boende i vissa glest befolkade områden (G9)	1 370	1 380

Anm.: Inom parentes anges den beteckning för respektive skatteutgift som används i regeringens skrivelse.
Skatteutgifter som inte har beräknats anges med "-".
Källa: Regeringens skrivelse 2025/26:98.

2.5 Mål för utgiftsområdet

Målet för den regionala utvecklingspolitiken är utvecklingskraft med stärkt lokal och regional konkurrenskraft för en hållbar utveckling i alla delar av landet (prop. 2019/20:1 utg.omr. 19, bet. 2019/20:NU2, rskr. 2019/20:113). För en beskrivning av målet se budgetpropositionen för 2020 (prop. 2019/20:1 utg.omr. 19 avsnitt 2.4).

Insatser för regional utveckling inom andra utgiftsområden

I princip samtliga utgiftsområden är av betydelse för att uppnå målet för den regionala utvecklingspolitiken. Det är därmed viktigt med en bredd av insatser, dvs. betydligt fler insatser än de som finansieras inom utgiftsområde 19 Regional utveckling. Tvärsektoriell styrning av resurser inom många utgiftsområden samt regional hänsyn och ett territoriellt perspektiv är av betydelse för att skapa mer ändamålsenliga insatser för att nå såväl målet för den regionala utvecklingspolitiken som andra mål. Se tabell 2.5 för andra utgiftsområden med mål som har beslutats av riksdagen som är av särskild betydelse för de strategiska områdena och prioriteringarna för den regionala

utvecklingspolitiken 2021–2030. En redovisning av resultat av insatser inom andra utgiftsområden och insatsernas regionala effekter görs inte inom ramen för utgiftsområde 19 Regional utveckling.

En rad olika faktorer påverkar den regionala utvecklingen, bl.a. skiljer sig förutsättningarna åt med avseende på tätorts-, befolknings-, utbildnings-, närings- och företagsstruktur samt infrastruktur. Det gör att t.ex. kriser och konjunkturförändringar påverkar olika delar av landet på olika sätt. Den regionala utvecklingspolitikens effekter är därför ofta svåra att mäta och särskilja från övergripande konjunktur- och strukturförändringar.

Tabell 2.5 Andra utgiftsområden med mål som har beslutats av riksdagen som är av särskild betydelse för de strategiska områdena och prioriteringarna för den regionala utvecklingspolitiken

Strategiska områden 2021–2030	Utgiftsområden och områden med mål
Likvärdiga möjligheter till boende, arbete och välfärd i hela landet	UO1: demokratipolitik och nationella minoriteter, UO1 och UO23: samepolitik, UO6: totalförsvar, UO9: hälso- och sjukvårdspolitik, UO13: integrationspolitik, jämställdhetspolitik och politiken mot utanförskap, UO14: arbetsmarknadspolitik, UO16: utbildningspolitik, UO17: kulturpolitik, de statliga insatserna till stöd för den kommunala kulturskolan, arkitektur, form och design, kulturmiljö, film, ungdomspolitik, politik för det civila samhället, idrottspolitik och friluftslivspolitik, UO18: samhällsplanering, bostadsmarknad, byggande och lantmäteriverksamhet, UO20: miljöpolitik, UO21: energipolitik, UO22: transportpolitik och politiken för informationssamhället samt UO23: politik för de areella näringarna, landsbygd och livsmedel samt en sammanhållen landsbygdspolitik. Det kommunalekonomiska utjämningssystemet för kommuner och regioner är viktigt för att en likvärdig offentlig service ska kunna erbjudas i landets olika delar.
Kompetensförsörjning och kompetensutveckling i hela landet	UO13: integrationspolitik och jämställdhetspolitik, UO14: arbetsmarknadspolitik, UO16: utbildningspolitik och forskningspolitik, UO17: kulturpolitik, ungdomspolitik och politik för civila samhället, UO22: transportpolitik och politiken för informationssamhället, UO23: politik för de areella näringarna, landsbygd och livsmedel, en sammanhållen landsbygdspolitik, politik för en konkurrenskraftig och sammanhållen livsmedelskedja samt UO24: näringspolitik samt utrikeshandel, export- och investeringsfrämjande.
Innovation och förnyelse samt entreprenörskap och företagande i hela landet	UO1 och UO23: samepolitik, UO13: integrationspolitik och jämställdhetspolitik, UO16: utbildningspolitik och forskningspolitik, UO17: kulturpolitik, arkitektur, form och design, kulturmiljö, film, ungdomspolitik och politik för civila samhället, UO20: miljöpolitik, UO21: energipolitik, UO22: politiken för informationssamhället, UO23: politik för de areella näringarna, landsbygd och livsmedel, en sammanhållen landsbygdspolitik, politik för en konkurrenskraftig och sammanhållen livsmedelskedja, skogspolitik samt UO24: näringspolitik samt utrikeshandel, export- och investeringsfrämjande.
Tillgänglighet i hela landet genom digital kommunikation och transportsystemet	UO13: integrationspolitik och jämställdhetspolitik, UO16: utbildningspolitik, UO20: miljöpolitik, UO21: energipolitik, UO22: transportpolitik och politiken för informationssamhället, UO23: politik för de areella näringarna, landsbygd och livsmedel, en sammanhållen landsbygdspolitik, politik för en konkurrenskraftig och sammanhållen livsmedelskedja samt UO24: näringspolitik samt utrikeshandel, export- och investeringsfrämjande.

2.6 Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder

I näringsutskottets betänkande Utgiftsområde 19 Regional utveckling (bet. 2025/26:NU2) framhåller utskottet att det gärna skulle se att regeringen gör hänvisningarna till de insatser som listas mer precisa i avsnittet Regeringens bedömning av måluppfyllelsen. Denna budgetproposition innehåller inte något sådant avsnitt. Regeringskansliet avser att fortsätta utveckla resultatredovisningen i dialog med näringsutskottet.

Av tabell 2.6 framgår centrala indikatorer för insatser som finansieras inom utgiftsområde 19 Regional utveckling. De centrala indikatorerna som redovisas i tabellen avser förväntade eller beräknade resultat samt faktiska resultat av insatserna.

För en beskrivning av centrala indikatorer för insatser som finansieras inom utgiftsområde 19 Regional utveckling, se budgetpropositionen för 2021 (prop. 2020/2021:1 utg.omr. 19 avsnitt 2.5) och budgetpropositionen för 2025 (prop. 2024/25:1 utg.omr. 19 avsnitt 2.5). Vissa nya kompletterande indikatorer anges i avsnitt 2.6.7.

I denna budgetproposition redovisas för Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2014–2020 endast en indikator för riskkapitalfonder, då inga nya beslut har fattats för övriga insatser inom programperioden.

För den projektverksamhet som har finansierats av anslaget 1:1 *Regionala utvecklingsåtgärder* har regeringen tagit fram ett nytt uppföljningssystem. Det pågår ett utvecklingsarbete för att se över om det är möjligt att redovisa resultat kopplat till målet för den regionala utvecklingspolitiken, se budgetpropositionen för 2026 (utg.omr. 19 avsnitt 2.5).

Tabell 2.6 Centrala indikatorer för insatser som finansieras inom utgiftsområde 19 Regional utveckling

Indikatorområde	Finansierat av anslaget	Centrala indikatorer
Stöd till kommersiell service	1:1 *Regionala utvecklingsåtgärder*	– Överlevnadsgrad[1]
Selektiva regionala företagsstöd[2]	1:1 *Regionala utvecklingsåtgärder* och 1:3 *Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2014–2020*	– Arbetsproduktivitet[1]
Transportbidrag	1:2 *Transportbidrag*	– Överlevnadsgrad[1] – Arbetsproduktivitet[1]
Riskkapitalfonder inom ramen för de åtta regionala strukturfondsprogrammen och det nationella regionalfondsprogrammet perioden 2014–2020	1:3 *Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2014–2020* och 1:1 *Regionala utvecklingsåtgärder*	– Investerade medel[1]
Regionalfondsprogrammen perioden 2021–2027	1:4 *Europeiska regionala utvecklingsfonden och Fonden för en rättvis omställning perioden 2021–2027* samt 1:1 *Regionala utvecklingsåtgärder*	– Antal företag som får stöd – Medfinansiering[1] – Investerade medel per program för riskkapitalfonder.[1]

[1] Indikatorn är inte könsuppdelad.

[2] Med selektiva regionala företagsstöd avses statligt stöd för att regionalt främja små och medelstora företag samt statligt stöd till regionala investeringar.

Utöver indikatorer utgår regeringens redovisning från ett antal bedömningsgrunder som uppföljningar och redovisningar för att bedöma måluppfyllelsen. Dessa ger dels kvantitativa mått, dels en mer kvalitativ bedömning av resultat. De centrala bedömningsgrunderna är

- mäta regional utveckling, indikatorer i budgetpropositionen för utgiftsområde 19 Regional utveckling (LI2026/01263)
- vissa statliga myndigheters bidrag till den regionala utvecklingspolitiken och den sammanhållna landsbygdspolitiken
- regionalt utvecklingsarbete 2025 (LI2026/00705)
- uppföljning av regionala företagsstöd, stöd till projektverksamhet och stöd till kommersiell service, budgetåret 2025 (LI2026/00689)
- redovisning av arbetet med att främja tillgänglighet till grundläggande kommersiell service och viss offentlig service för företag och medborgare i serviceglesa områden (LI2026/00762)
- statusrapport för 2025 – Återrapportering av regionalfondsprogram inklusive Interregprogram och Fonden för en rättvis omställning programperioden 2014–2020 och 2021–2027 (LI2026/00628).

Följande centrala bedömningsgrunder redovisas vart annat år eftersom det sker små förändringar av utfallet mellan olika år:

– mäta regional utveckling, indikatorer i budgetpropositionen för utgiftsområde 19 Regional utveckling (LI2026/01263)
– vissa statliga myndigheters bidrag till den regionala utvecklingspolitiken och den sammanhållna landsbygdspolitiken.

2.7 Resultatredovisning

Resultatredovisning i denna proposition bygger huvudsakligen på resultat som avser 2025. För Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2014–2020 redovisas enbart genomförandet av riskkapitalfonder och resultat redovisas sammantaget för insatser åren 2015–2025. För Europeiska regionala utvecklingsfonden och Fonden för en rättvis omställning perioden 2021–2027 redovisas resultat sammantaget för insatser åren 2022–2025.

Insatser och statliga myndigheters verksamheter av betydelse för den regionala utvecklingspolitikens mål och prioriteringar finansieras dels av anslagen inom utgiftsområde 19 Regional utveckling, dels genom andra utgiftsområden. Dessutom finansieras insatserna av andra aktörer på lokal, regional, nationell och internationell nivå. Regionerna och Gotlands kommun (regionerna) samt Tillväxtverket beslutar om användning av medel från anslaget 1:1 *Regionala utvecklingsåtgärder* men finansierar även insatser med egna medel. Eftersom resultatredovisningen i budgetpropositionen även omfattar denna medfinansiering är den totala redovisningen av medel större än det som finansieras inom utgiftsområde 19 Regional utveckling.

Resultatredovisningen inleds med avsnittet redovisning av indikatorer för den övergripande hållbara utvecklingen i Sveriges län. Därefter följer ett avsnitt om regionalt utvecklingsarbete. Syftet är att sätta in resultatredovisningen av anslagen inom utgiftsområde 19 Regional utveckling i ett större sammanhang kopplat till regionernas arbete. Därefter följer resultatredovisningen av centrala insatser som finansieras av anslag inom utgiftsområdet.

2.7.1 Redovisning av indikatorer för den övergripande hållbara utvecklingen i Sveriges län

Den övergripande hållbara utvecklingen i Sveriges län påverkas dels av insatser som finansieras inom utgiftsområde 19 Regional utveckling, dels av insatser inom andra utgiftsområden, vilket innebär att indikatorerna har en stor bredd, se tabell 2.7. Dessutom påverkas utvecklingen i Sveriges län av utvecklingen i omvärlden.

Urval av indikatorer, definitioner m.m. framgår i Tillväxtverkets rapport Mäta regional utveckling, förslag på indikatorer i budgetpropositionen för utgiftsområde 19 Regional utveckling (N2022/01680).

Avsnittet bygger på Tillväxtverkets underlag Mäta regional utveckling, indikatorer i budgetpropositionen för utgiftsområde 19 Regional utveckling (LI2026/01263). För en beskrivning av begrepp, statistik m.m. se budgetpropositionen för 2023 (prop. 2022/23:1 utg.omr. 19 avsnitt 2.6.1).

Redovisningen görs per län men för att ge en bild av utvecklingen inom länet görs den i de flesta fall även uppdelat på de tre kommuntyperna storstadskommuner, blandade kommuner och landsbygdskommuner. I redovisningen nämns län respektive kommuntyper enligt ordningen på utfallet. Indikatorerna är uppdelade i kortsiktiga indikatorer respektive långsiktiga indikatorer, se tabell 2.7.

En närmare beskrivning och motivering av de valda indikatorerna finns nedan i samband med redovisningen av respektive indikator. För prioriteringen Tillvarata digitaliseringens möjligheter fanns i budgetpropositionen för 2025 (prop. 2024/25:1 utg.omr. 19 avsnitt 2.6.1) indikatorn Företagens digitaliseringsgrad. Denna indikator redovisas inte längre då denna del har tagits bort ur Tillväxtverkets undersökning Företagens villkor och verklighet från 2026. Anledningen till detta är att undersökningen förkortades för att minska svarsbördan för företagen. Indikatorn Företagens digitaliseringsgrad avses ersättas med en ny indikator. För prioriteringen Ett gott näringslivsklimat med goda ramvillkor och väl fungerande kapitalförsörjning har en viss förändring gjorts. Indikatorn företag nystartade av kvinnor har ersatts av indikatorn nystartade företag totalt, könsuppdelat och relativt antalet sysselsatta då ett gott näringslivsklimat nationellt, regionalt och lokalt underlättar och ökar intresset för att starta, driva och utveckla framgångsrika företag, både för kvinnor och män.

Tabell 2.7 Indikatorer för den övergripande hållbara utvecklingen i Sveriges län

Regionalekonomiska förändringar		Kortsiktiga indikatorer
Regional ekonomi		Modellbaserad lönesumma[1]
Arbetsmarknad		Arbetssökande[2]
Strategiska områden 2021–2030	Prioriteringar	Långsiktiga indikatorer
Likvärdiga möjligheter till boende, arbete och välfärd i hela landet	Hög livskvalitet med goda och attraktiva livsmiljöer	Livskvalitetsindex BRP+[3]
	God samhällsplanering	Bostadsmarknad i balans[4]
	God tillgång till kommersiell och offentlig service	Tillgänglighet till dagligvarubutik[5]
Kompetensförsörjning och kompetensutveckling i hela landet	Väl fungerande infrastruktur för kompetensförsörjning och livslångt lärande	Vuxnas studiedeltagande[6]
	Utvecklat regionalt kompetensförsörjningsarbete	Matchad förvärvsgrad[7]
Innovation och förnyelse samt entreprenörskap och företagande i hela landet	Omställning genom starka regionala innovationssystem och smart specialisering	Utbildningsår i företag[8]
	En konkurrenskraftig, cirkulär och biobaserad samt klimat och miljömässigt hållbar ekonomi	Utsläppsintensitet[9]
	Tillvarata digitaliseringens möjligheter	indikator saknas
	Ett gott näringslivsklimat med goda ramvillkor och väl fungerande kapitalförsörjning	Nystartade företag[10]
	Internationalisering, investeringsfrämjande och ökad export	Export[11]
Tillgänglighet i hela landet genom digital kommunikation och transportsystemet	Förbättrad tillgång till snabbt bredband och ökad digital användning	Tillgång till bredband med hög kapacitet[12]
	Tillgänglighet genom hållbara transportsystem	Tillgänglighet till drivmedel och kollektivtrafik[13]

[1] Källa: Statistiska centralbyrån (SCB) genom Tillväxtverkets Regionala analys och prognossystem (RAPS) bearbetat av Tillväxtverket. Statistiken kan inte delas upp på män och kvinnor.

[2] Källa: Arbetsförmedlingen genom RAPS bearbetat av Tillväxtverket. Indikatorn avser arbetssökande öppet arbetslösa och arbetssökande i konjunkturåtgärder.

[3] Källa: BRP+, Tillväxtverket.

[4] Källa: Boverket bearbetat av Tillväxtverket. Indikatorn baseras på enkätsvar från kommuner och är därmed inte uppdelad på kvinnor och män.

[5] Källa: Tillväxtverkets plattform för geografiska analyser Pin Point Sweden (Pipos). Indikatorn kan delas upp på kvinnor och män, men det är inte relevant kopplat till denna indikator eftersom det som då visas främst är bosättningsstrukturen, dvs. var kvinnor och män bor.

[6] Källa: SCB bearbetat av Tillväxtverket.

[7] Källa: SCB bearbetat av Tillväxtverket. Egenföretagare, studerande och anställda utan tillräckliga yrkesuppgifter ingår inte. Indikatorn kan delas upp efter län men inte efter kommuntyp.

[8] Källa: SCB bearbetat av Tillväxtverket.

[9] Källa: Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut (SMHI) bearbetat av Tillväxtverket. Statistiken baseras på svenska ekonomiska aktörer och går därmed inte att dela upp på kvinnor och män. Källan har ändrats jämfört med budgetpropositionen för 2025 (prop. 2024/25:1 utg.omr. 19 avsnitt 2.6.1) då SCB:s miljöräkenskaper inte längre tillhandahåller statistik med uppdelning i län och kommun.

[10] Källa: Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser bearbetat av Tillväxtverket.

[11] Källa: Kommerskollegium bearbetat av Tillväxtverket. Statistiken kan inte delas upp på kvinnor och män. Källan har ändrats jämfört med budgetpropositionen för 2025 (prop. 2024/25:1 utg.omr. 19 avsnitt 2.6.1) då SCB:s inte längre tillhandahåller denna statistik.

[12] Källa: Post- och telestyrelsen bearbetat av Tillväxtverket. Indikatorn omfattar 1 Gbit/s eller fiber i absoluta närheten. Statistiken redovisas per hushåll samt per företag och kan därför inte delas upp på kvinnor och män.

[13] Källa: SCB, statistik om kollektivtrafiknära lägen. Pipos Tillväxtverket, tillgänglighet till drivmedelsstationer. Indikatorn kan delas upp på kvinnor och män, men det är inte relevant kopplat till denna indikator eftersom det som då visas främst är bosättningsstrukturen, dvs. var kvinnor och män bor.

Förbättring av ekonomi och arbetsmarknader – kortsiktiga indikatorer

De kortsiktiga indikatorerna, vad gäller regionalekonomiska förändringar är modellbaserad lönesumma och arbetssökande. Modellbaserad lönesumma bygger på företagens och organisationernas aktuella arbetsgivaravgifter. Arbetssökande bygger på uppgifter om antal personer som är inskrivna vid Arbetsförmedlingen.

Utvecklingen av den modellbaserade lönesumman var, med undantag för Västerbottens län, positiv i samtliga län mellan andra halvåret 2024 och andra halvåret 2025. Den största ökningen av lönesumman under perioden skedde i Gotlands län.

Utvecklingen av lönesumman var tydligt över riksgenomsnittet i Östergötlands, Västernorrlands, Uppsala och Kronobergs län. Relativt svag var utvecklingen i Västmanlands, Södermanlands, Stockholms och Skåne län.

Antalet arbetssökande minskade i 19 län mellan kvartal fyra 2024 och kvartal fyra 2025. Minskningen var störst i Gotlands och Gävleborgs län. En kraftig ökning av antalet arbetssökande förekom i Västerbottens län. Uppsala län visade på en oförändrad nivå av antalet arbetssökande. Det förekom skillnader inom länen, mellan olika kommuntyper, som dock för det mesta följde länens generella förändringsmönster. Framför allt i Västerbottens län, men även i Jämtlands län var skillnader inom länen betydande. Män hade en bättre utveckling än kvinnor i 14 län.

Sammanfattningsvis visar de kortsiktiga indikatorerna på en positiv bild av länens ekonomi och arbetsmarknader mellan 2024 och 2025. Västerbottens län hade dock som enda län en kraftig försämring under samma period. Utvecklingen var sammantaget mest positiv i Gotlands, Kronobergs, Värmlands och Blekinge län, medan den alltså var kraftigt negativ i Västerbottens län.

Strategiskt område Likvärdiga möjligheter till boende, arbete och välfärd i hela landet – långsiktiga indikatorer

Prioritering Hög livskvalitet med goda och attraktiva livsmiljöer

Den långsiktiga indikatorn livskvalitetsindex BRP+ är ett indexerat mått som bygger på utfallet av ett 50-tal indikatorer inom tolv temaområden med hög relevans för individens livskvalitet, bl.a. hälsa, medborgarengagemang och demokratisk delaktighet, utbildning och kompetens, tillgänglighet till tjänster samt sociala relationer och tillit. I det sistnämnda temaområdet ingår indikatorer som mäter kultur. Den långsiktiga indikatorn har valts för att fånga livskvalitet i ett brett perspektiv med utgångspunkt i individens möjlighet att uppnå materiell levnadsstandard och subjektivt välbefinnande samt upplevda förutsättningar för att själv kunna påverka sin livskvalitet. Varje indikator standardiseras till ett värde mellan 0 och 100. Indikatorn har beräknats för 2020 respektive 2025.

År 2025 uppvisade Norrbottens, Västerbottens och Gotlands län ett relativt högt indextal på runt 60. I de övriga länen låg indextalet mellan 58 och 49. Det generella mönstret inom samtliga län är att livskvaliteten 2025 var högre i storstadskommuner och blandade kommuner jämfört med i landsbygdskommuner. I Stockholms, Skåne, Kronobergs och Västra Götalands län var det relativt stora skillnader mellan kommuntyperna.

Indikatorn visar att livskvaliteten minskade i hälften av länen och i landet som helhet under perioden 2020–2025, samtidigt som skillnaderna mellan länen kvarstod. I Värmlands och Västernorrlands län ökade livskvaliteten mest, medan den i Uppsala, Stockholms, Kronobergs och Södermanlands län försämrades tydligt under perioden. Utvecklingen under perioden 2020–2025 visar att skillnaderna inom länen sett till kommuntyper minskade i 12 av 21 län.

Indikatorn visar också att män i genomsnitt hade något högre livskvalitet än kvinnor i samtliga län och kommuntyper. På temanivå framgår att kvinnor låg högre när det gäller utbildningsnivå och kompetens samt sociala relationer och tillit, men att kvinnor låg lägre än män i fråga om trygghet och säkerhet samt inkomst och förmögenhet.

Prioritering God samhällsplanering

Indikatorn bostadsmarknad i balans visar bostadsmarknadsläget enligt kommunernas egna bedömningar. Uppgifterna samlas in genom Boverkets bostadsmarknadsenkät och bearbetas av Tillväxtverket. Tillväxtverket beräknar andel kommuner av samtliga

kommuner i ett län eller kommuntyp som uppger om de har en bostadsmarknad i balans. Indikatorn används för att den visar på en förutsättning för god samhällsplanering. Genomsnittliga värden används för två år åt gången för att minska inverkan av eventuella svarsbortfall. Indikatorn har beräknats för 2014/2015 respektive 2024/2025.

Indikatorn visar att 36 procent av landets kommuner ansåg att de hade en bostadsmarknad i balans 2024/2025, vilket var något bättre jämfört med 2014/2015. I Gotlands, Stockholms, Örebro och Uppsala län uppgav mindre än 20 procent av kommunerna att de hade en bostadsmarknad i balans 2024/2025. I Jönköpings, Gävleborgs, Norrbottens, Västernorrlands, Västmanlands och Värmlands län bedömdes bostadsmarknaden vara i balans i minst hälften av kommunerna 2024/2025. Skillnaderna inom länen mellan olika kommuntyper är betydande. I åtta län uppgav en högre andel landsbygdskommuner att de hade en bostadsmarknad i balans jämfört med andra kommuntyper. I elva län uppgav en högre andel blandade kommuner att de hade en bostadsmarknad i balans jämfört med andra kommuntyper. I Västmanlands län var andelen densamma för kommuntyperna inom länet. Sex procent av kommunerna i kommuntypen storstadskommuner uppgav att de hade en bostadsmarknad i balans 2024/2025.

I 16 län, främst i Södermanlands, Hallands, Västra Götalands, Kronobergs och Uppsala län, var det ett betydligt förbättrat bostadsmarknadsläge 2024/2025 jämfört med 2014/2015, dvs. en högre andel av kommunerna angav att de hade en bostadsmarknad i balans. I Gotlands, Blekinge, Jämtlands, Örebro och Östergötlands län var förändringen negativ under samma period. I Blekinge och Örebro län var förändringen negativ i både landsbygdskommuner och blandade kommuner. Det finns sammantaget inga tydliga skillnader inom länet i övriga län.

Prioritering God tillgång till kommersiell och offentlig service

Indikatorn tillgänglighet till dagligvarubutik visar befolkningens genomsnittliga resväg med bil i meter till närmaste dagligvarubutik. Indikatorn har valts eftersom en god tillgång till kommersiell service är grundläggande för att det ska vara attraktivt att bo, leva och verka i alla delar av landet. Indikatorn har beräknats för 2016 respektive 2025.

De genomsnittliga avstånden till dagligvarubutik var längst i Gotlands, Jämtlands och Norrbottens län, med över 3 000 meter 2025. Befolkningen i Stockholms och Skåne län hade i genomsnitt kortast avstånd till närmaste dagligvarubutik. Skillnader inom länet mellan olika kommuntyper var mycket framträdande i många län, främst i Jämtlands, Västerbottens, Västra Götalands, Värmlands och Stockholms län. Befolkningen i landsbygdskommuner hade i samtliga län en sämre tillgänglighet till dagligvarubutik än i andra kommuntyper.

Utvecklingen under perioden 2016–2025 visar en sämre tillgänglighet i 13 län. I Blekinge och Södermanlands län ökade det genomsnittliga avståndet mest med minst 5 procent, både i landsbygdskommuner och i blandade kommuner. Det var även ett kraftig ökat avstånd i Kronobergs, Kalmars och Västernorrlands läns landsbygdskommuner samt i Gävleborgs, Dalarnas och Västmanlands läns blandade kommuner. Tillgängligheten till dagligvarubutik blev bättre i åtta län. Mest positiv var förändringen i Västerbottens och Norrbottens län. I Östergötlands och Norrbottens län var det ett kraftigt förbättrat läge i landsbygdskommunerna. Sammantaget finns ingen enhetlig bild av att tillgängligheten i någon viss kommuntyp utvecklades vare sig bättre eller sämre.

Strategiskt område Kompetensförsörjning och kompetensutveckling i hela landet – långsiktiga indikatorer

Prioritering Väl fungerande infrastruktur för kompetensförsörjning och livslångt lärande

Indikatorn vuxnas studiedeltagande visar andel av befolkningen i åldersgruppen 35–64 år som deltar i studier under höstterminen av befolkningen totalt i samma åldersgrupp. Indikatorn har valts då vuxnas studiedeltagande korrelerar med möjligheten att ta del av relevanta utbildningar. Indikatorn har beräknats för 2014 respektive 2024.

Av Sveriges vuxna befolkning deltog 5,7 procent i någon form av utbildning hösten 2024. Andelen var högst i Södermanlands, Stockholms och Uppsala län, med över 6 procent. Studiedeltagandet var lägst och låg under 5 procent i Norrbottens, Värmlands, Hallands, Kalmar, Jönköpings och Västernorrlands län. Landsbygdskommuner hade i genomsnitt ett lägre studiedeltagande än övriga kommuntyper. I Västra Götalands, Skåne och Stockholms län var skillnaderna i studiedeltagande stora, vilket i huvudsak kan förklaras av de höga nivåerna i länens storstadskommuner.

Drygt 0,6 procentenheter fler av de vuxna deltog i någon form av utbildning 2024 jämfört med 2014. En förbättring skedde i samtliga län, med undantag för Västmanlands län. Den starkaste utvecklingen hade Gotlands, Södermanlands, Uppsala och Västerbottens län, där ökningen översteg en procentenhet. Samtidigt ökade dock skillnaderna mellan länen. Förändringen av skillnader inom länen vad gäller vuxnas studiedeltagande visar på ett mindre tydligt mönster. I häften av länen minskade skillnaderna mellan kommuntyper. Kvinnor deltog i utbildning i större utsträckning än män såväl 2014 som 2024.

Prioritering Utvecklat regionalt kompetensförsörjningsarbete

Indikatorn matchad förvärvsgrad visar andelen anställda som har ett yrke som helt matchar deras utbildning i relation till det totala antalet personer med utbildningen. Indikatorn har valts utifrån att en väl fungerande kompetensförsörjning bidrar till att förbättra matchningen på arbetsmarknaden. Matchad förvärvsgrad fångar kopplingar mellan utbud och efterfrågan på utbildningar på arbetsmarknaden. Indikatorn har beräknats för 2019 respektive 2023.

Den matchade förvärvsgraden varierar mellan länen. I Västerbottens och Hallands län hade högst andel en utbildning som överensstämmer med yrket, 56 procent 2023. Den lägsta matchningen var i Södermanlands län som hade en matchad förvärvsgrad på 49 procent 2023. I samtliga län hade kvinnor en högre matchad förvärvsgrad än män 2023.

Under perioden 2019–2023 ökade den matchade förvärvsgraden i samtliga län och förändringen varierade med mellan 1,3 och 3,1 procentenheter. Den matchade förvärvsgraden ökade mest i Värmlands län, följt av Jämtlands och Skåne län, medan Uppsala län hade den minsta ökningen i matchad förvärvsgrad. Kvinnor hade en större positiv förändring i matchad förvärvsgrad än män i alla län utom i Värmlands, Blekinge, Västerbottens, Jämtlands, Skåne och Norrbottens län.

Strategiskt område Innovation och förnyelse samt entreprenörskap och företagande i hela landet – långsiktiga indikatorer

Prioritering Omställning genom starka regionala innovationssystem och smart specialisering

Indikatorn utbildningsår i företag visar genomsnittligt antal utbildningsår för sysselsatta i företag. Indikatorn har valts utifrån att företags konkurrenskraft påverkas av deras möjlighet och förmåga att ta till sig information och kunskap samt av att vara

lärande och innovativa, vilket till stor del avspeglas i företagens samlade humankapital. Humankapital är i sin tur av stor vikt för omställning genom starka regionala innovationssystem och smart specialisering. Indikatorn har beräknats för 2014 respektive 2024.

Det fanns relativt stora skillnader mellan länen och kommuntyperna 2024. I Stockholms, Uppsala och Västra Götalands län hade sysselsatta i företag flest utbildningsår. Nivån var lägst i Jönköpings, Kalmar, Gotlands och Gävleborgs län. Företag i landsbygdskommuner hade betydligt lägre genomsnittligt antal utbildningsår än övriga kommuntyper i samtliga län, utom i Hallands län. I samtliga län och kommuntyper hade kvinnor en högre nivå än män.

Utvecklingen av antalet utbildningsår i företag var dock positiv i samtliga län och kommuntyper under perioden 2014–2024. Antalet ökade mest i Uppsala, Västra Götalands, Blekinge och Gotlands län. Utvecklingen var svagast i Norrbottens, Västerbottens, Södermanlands och Jönköpings län. I flera län ökade antal utbildningsår för sysselsatta i företag mycket i landsbygdskommuner om än från en låg nivå. Svagast var utvecklingen i landsbygdskommuner i Norrbottens län. Sammantaget är länens inbördes ordning i stor utsträckning oförändrad under perioden 2014–2024.

Prioritering En konkurrenskraftig, cirkulär och biobaserad samt klimat- och miljömässigt hållbar ekonomi

Indikatorn utsläppsintensitet visar utsläpp av växthusgaser (koldioxidekvivalenter) till luft i ton per förädlingsvärde i miljoner kronor. Utsläppen utgår från ett produktionsperspektiv vilket betyder att det är de direkta utsläppen från produktionen hos svenska ekonomiska aktörer som räknas. Utsläpp från produktion av importerade varor som förbrukas i Sverige ingår inte. Omställningen till en konkurrenskraftig, cirkulär samt klimat- och miljömässigt hållbar ekonomi samt energiomställning är viktig för den regionala utvecklingen. Indikatorn har valts eftersom den visar förändringar vad gäller naturresursanvändning i relation till produktionsvärden. Indikatorn har beräknats för 2015 respektive 2023.

Utsläppsintensiteten i hela landet var 7,1 ton per förädlingsvärde i miljoner kronor 2023. Utsläppsintensiteten var högst i Gotlands, Norrbottens och Södermanlands län med 69,7, 32,3 respektive 19,1 ton per förädlingsvärde i miljoner kronor. Utsläppsintensiteten var hög bl.a. på grund av att flera utsläppsintensiva industrier är lokaliserade till dessa län. I landsbygdskommuner var utsläppsintensiteten generellt något högre än i blandade kommuner. Undantagen var Norrbottens och Södermanlands län där utsläppsintensiteten var högre i blandade kommuner. Storstadskommuner hade lägst utsläppsintensitet. De skillnader som finns inom länen kan förklaras genom att utsläppstung produktion, t.ex. inom basindustrin, oftare sker i landsbygdskommuner samt att företag i denna kommuntyp ofta har ett förhållandevis lågt förädlingsvärde. I storstadskommuner var andelen tjänsteproducenter i stället högre vilket genererar mindre utsläpp i förhållande till förädlingsvärdet.

För hela landet minskade utsläppsintensiteten med 43 procent under perioden 2015–2023. Utsläppsintensiteten minskade i samtliga län, minskningen var störst i Jämtlands, Stockholms, Uppsala och Södermanlands län. Den lägsta minskningen noterades i Norrbottens och Västernorrlands län. Under perioden 2015–2023 minskade utsläppsintensiteten något mer i storstadskommuner jämfört med övriga kommuntyper. Det finns inget tydligt mönster i de inomregionala skillnaderna.

Prioritering Ett gott näringslivsklimat med goda ramvillkor och väl fungerande kapitalförsörjning

Indikatorn nystartade företag beräknas som kvot av antalet nystartade företag per 1 000 invånare i åldern 15–74 år, totalt samt uppdelat efter kön. Indikatorn har valts då ett gott näringslivsklimat nationellt, regionalt och lokalt underlättar och ökar intresset för att starta, driva och utveckla framgångsrika företag. Ett diversifierat näringsliv med en mångfald av företag och företagare bidrar till en förnyelse av näringslivet och möjlighet till omställning. Indikatorn har beräknats för 2016 respektive 2023.

I hela landet startades 8,7 nya företag per 1 000 invånare i åldern 15–74 år. För kvinnor var det 5,8 nya företag per 1 000 invånare och för män var det 11,4 nya företag per 1 000 invånare. Antalet nya företag var högst i Stockholms, Jämtlands och Skåne län. Relativt lågt nyföretagande hade Västerbottens och Blekinge län. Nyföretagandet är mer frekvent i storstadskommuner än i övriga kommuntyper. Det relativt högsta antalet nystartade företag noterades dock i landsbygdskommunerna i Hallands län, med 13,9 för både för kvinnor och män. Relativt höga nivåer, över 10 nya företag per 1 000 invånare, noterades även i landsbygdskommuner i Stockholms, Skåne och Jämtlands län.

Kvinnor startade nya företag ungefär hälften så ofta som män. Könsskillnaden var något mindre i Stockholms, Södermanlands och Uppsala län samt något större i Västerbottens och Jönköpings län. I storstadskommuner och landsbygdskommuner var könsskillnaden i genomsnitt något mindre än i övriga kommuntyper.

Under perioden 2016–2023 minskade nya företag per 1 000 invånare i åldern 15–74 år. En negativ förändring noterades i samtliga län utom i Dalarnas, Blekinge och Kronobergs län. I landsbygdskommuner var minskningen mindre än i övriga kommuntyper. Både kvinnor och män uppvisade en negativ förändring jämfört med 2016, men minskningen var mindre bland kvinnor än bland män.

Prioritering Internationalisering, investeringsfrämjande och ökad export

Indikatorn export avser varor och beräknas i kronor per capita. Detta angavs felaktigt i budgetpropositionen för 2025 som både varor och tjänster (prop. 2024/25:1 utg.omr 19 avsnitt 2.6.1). Indikatorn har valts eftersom den visar företagens förmåga att etablera sig på den internationella marknaden. Regionala skillnader i företagens exportförmåga beror delvis på tillgänglighet till naturresurser men en stor del av exporten är tillverkade varor som läkemedel, fordon och andra maskiner. Statistiken har beräknats för 2014 respektive 2024 och finns inte på kommunnivå.

År 2024 exporterades varor till ett värde av 170 000 kronor per invånare i genomsnitt i landet. Det är en ökning med drygt 66 000 kronor per invånare från 2014.

Blekinge och Västra Götalands län hade störst export per invånare 2024. I båda länen översteg exporten 270 000 kronor per invånare. Gotlands och Jämtlands län hade minst export per invånare 2024, där båda länen låg under 41 000 kronor per invånare. Övriga län låg mellan 89 000 och 240 000 kronor per invånare. Generellt ökade exporten under perioden 2014–2024 i samtliga län. Minst var ökningen i Kalmar län och störst i Gotlands län.

Strategiskt område Tillgänglighet i hela landet genom digital kommunikation och transportsystemet – långsiktiga indikatorer

Prioritering Förbättrad tillgång till snabbt bredband och ökad digital användning

Indikatorn tillgång till bredband med hög kapacitet visar andel företag (arbetsställen) och hushåll i procent med tillgång till fast bredband om minst 1 Gbit/s eller fiber i

absoluta närheten. Hemmet definieras i indikatorn som hushåll och arbetet som företag. Indikatorn har valts då tillgång till stabilt bredband med hög överföringskapacitet är grundläggande för användningen av digital teknik och elektroniska kommunikationstjänster. Tillgång till bredband med hög överföringskapacitet har på så sätt stor betydelse för möjligheten att bo, leva och verka liksom för möjligheten att tillhandahålla en god samhällsservice i hela landet. Indikatorn har beräknats för 2024.

År 2024 hade 98,7 procent av hushållen och 97,5 procent av företagens tillgång till bredband om 1 Gbit/s eller fiber i absoluta närheten beräknat för landet som helhet. Jämtlands och Norrbottens län hade de lägsta nivåerna på under 96 procent av hushållen och under 93 procent för företagen. Detta kan jämföras med Blekinge och Stockholms län som hade en betydligt bättre tillgång till bredband för både hushåll och företag med över 99,5 respektive 99,0 procent. Landsbygdskommuner hade i genomsnitt sämre tillgång till bredband än blandade kommuner. Stora skillnader förekom mellan olika kommuntyper i Norrbottens, Örebro, Jämtlands och Västerbottens län. Bäst var tillgången till bredband i storstadskommuner med nästan 100 procent för såväl hushåll som företag.

Prioritering Tillgänglighet genom hållbara transportsystem

Indikatorn tillgänglighet till drivmedel och kollektivtrafik visar andel befolkning i kollektivtrafiknära lägen (inom 500 meter från bostaden) samt andel befolkning med mindre än 5 000 meter resväg med bil till närmaste drivmedelsstation. En god och hållbar tillgänglighet i alla delar av landet är avgörande för att skapa goda och attraktiva miljöer som människor kan bo, leva och verka i eller besöka. Indikatorn har valts eftersom tillgänglighet till drivmedel och kollektivtrafik beskriver en förändring av transportsystemet över tid. Indikatorn har beräknats för 2014 respektive 2023.

I Stockholms län, som hade de högsta nivåerna, bodde 96 procent av befolkningen nära drivmedelsstationer och 93 procent av befolkningen i kollektivtrafiknära lägen 2023. I Gotlands län, som hade de lägsta nivåerna, bodde 66 procent av befolkningen nära drivmedelsstationer och 64 procent av befolkningen i kollektivtrafiknära lägen 2023. Även i Kalmar, Värmlands och Blekinge län bodde under 70 procent i kollektivtrafiknära lägen. I Jämtlands län bodde under 80 procent av befolkningen nära drivmedelsstationer. Sammantaget samvarierar de två tillgänglighetsmåtten relativt väl med varandra på så sätt att folkrika län med högre befolkningstäthet hade en mer gynnsam situation än mindre folkrika och befolkningsmässigt glesa län.

Landsbygdskommuner hade i genomsnitt 12 procentenheter lägre andel befolkning nära drivmedelstationer och 21 procentenheter lägre andel befolkning i kollektivtrafiknära lägen i förhållande till hela landet. Inomregionala skillnader varierar mellan länen. Landsbygdskommuner hade genomgående sämre tillgänglighet till drivmedelsstationer och kollektivtrafiknära lägen än andra kommuntyper. De största skillnaderna gällde kollektivtrafiknära lägen i Jämtlands, Skåne, Västra Götalands, Norrbottens och Västerbottens län, samt tillgången till drivmedelsstationer i Stockholms, Jämtlands och Västra Götalands län. Situationen för storstadskommuner var den motsatta med andelar långt över genomsnittet för hela landet. Befolkningsstorlek och närhet till befolkningstäta områden påverkar tillgången till dessa funktioner.

Andelen befolkning med närhet till drivmedelstationer samt i kollektivtrafiknära lägen förbättrades i 16 län under perioden 2014–2023. I Gotlands, Kalmar, Västerbottens Gävleborgs och Stockholms län försämrades befolkningens tillgänglighet till drivmedelsstationer något och i Örebro, Östergötlands, Västmanlands och Blekinge län försämrades tillgängligheten till kollektivtrafiknära lägen. Kraftiga förbättringar av tillgängligheten till kollektivtrafiknära lägen noterades i Västerbottens och Norrbottens län.

Uppdelat på kommuntyp visades en förbättrad tillgänglighet till både drivmedelsstationer som kollektivtrafiknära lägen i Dalarnas, Västernorrlands, Jämtlands, Värmlands och Uppsala län. I landsbygdskommuner i Norrbottens, Västerbottens, Jämtlands och Dalarnas län skedde under perioden 2014–2023 en tydlig förbättring av andel befolkning i kollektivtrafiknära lägen. I landsbygdskommuner i sex län försämrades tillgängligheten till drivmedelsstationer. För blandade kommuner skedde en försämring i tillgänglighet till drivmedelsstationer i nio län. Andelen befolkning i kollektivtrafiknära lägen minskade under perioden 2014–2023 i Västmanlands, Östergötlands, Blekinge och Örebro läns landsbygdskommuner och i Örebro, Östergötlands, Västmanlands, Kalmar och Blekinge läns blandade kommuner.

2.7.2 Regionerna prioriterade hållbarhet i det regionala utvecklingsarbetet

Tillväxtverket redovisade i april 2026 den centrala bedömningsgrunden regionalt utvecklingsarbete 2025, vilket är en sammanställning av regionernas och Gotlands kommuns regionala utvecklingsarbete under 2025 (LI2026/00705). Insatserna som redovisningen redogör för finansieras huvudsakligen från anslagen 1:1 *Regionala utvecklingsåtgärder* och 1:4 *Europeiska regionala utvecklingsfonden och Fonden för en rättvis omställning perioden 2021–2027*. Redovisningen görs i vissa delar uppdelat på de strategiska områdena som anges i regeringens skrivelse Nationell strategi för hållbar regional utveckling i hela landet 2021–2030 (skr. 2020/21:133). Tillväxtverkets redovisning innehåller till viss del även insatser som regionerna genomför på frivillig basis.

Av redovisningen framgår att regionernas samverkan och samråd med Tillväxtverket, vissa andra statliga myndigheter såsom länsstyrelserna, andra regioner, kommuner, civila samhällets organisationer samt näringsliv är en central del av de regionala utvecklingsstrategierna och det regionala utvecklingsarbetet. Samverkan och samråd mellan aktörerna har skett bl.a. genom framtagande av gemensamma kunskapsunderlag, arbetssätt och samfinansierade insatser inom flera områden, t.ex. avseende kompetensförsörjning, innovation och omställningen till en hållbar utveckling. Genom samverkan och samråd genomfördes bl.a. stora och strategiska insatser och därmed ökade potentialen att åstadkomma strukturförändringar. Enligt Tillväxtverkets redovisning bedömde regionerna att samverkan och samråd i förekommande fall har fungerat.

Regionernas sammantagna arbete för att bidra till målet för den regionala utvecklingspolitiken var enligt Tillväxtverkets redovisning betydande. Arbetet var även enligt myndigheten i linje med målen för Agenda 2030. Regionerna använde t.ex. Agenda 2030 som ett ramverk för planering och uppföljning av de regionala utvecklingsstrategierna. I arbetet prioriterade regionerna omställningen till en hållbar regional utveckling. Regionerna förvaltade och utvecklade även arbetssätt för att möta samhällsutmaningarna i ett regionalt sammanhang eftersom utmaningarna påverkar länen på olika sätt utifrån regionala förutsättningar och möjligheter. Genom hållbarhetsintegrerade strategier samt ansöknings- och beredningsprocesser bidrog fördelningen av medel från anslaget 1:1 *Regionala utvecklingsåtgärder* enligt Tillväxtverkets redovisning till en hållbar regional utveckling.

Regionerna har enligt Tillväxtverkets bedömning som ambition att utveckla hela sina län och det territoriella perspektivet var därför integrerat i styrande dokument. För att kunna tillämpa ett territoriellt perspektiv utvecklades regionernas arbetssätt bl.a. genom insatser, analyser, uppföljningar och utvärderingar. Fördelningen av medel från anslaget 1:1 *Regionala utvecklingsåtgärder* bidrog enligt Tillväxtverkets redovisning till ett territoriellt perspektiv genom att projekt- och företagsstöd samt stöd till kommersiell service relaterades till olika territoriers förutsättningar. Regionernas arbete med

lärande genom analys, uppföljning, utvärdering och forskning skedde med utgångspunkt i samtliga tre hållbarhetsdimensioner och med hänsyn till ett territoriellt perspektiv.

Inom det strategiska området likvärdiga möjligheter till boende, arbete och välfärd genomförde regionerna insatser bl.a. för att stärka aktörers kompetens för att utveckla livsmiljöer. Med detta avses väl fungerande och robusta städer samt gles- och landsbygder och olika former av regional planering, t.ex. planering för kollektivtrafik, regional transportinfrastruktur, energiplanering samt strukturbilder och liknande strategier som bl.a. tydliggör platsers funktioner och samband. Regeringen har gett ett antal myndigheter i uppdrag att erbjuda stöd om strategisk planering i det regionala utvecklingsarbetet (LI2024/01013), vilket stödjer regional planering. Det handlade även om insatser inom attraktiva och inkluderande boendemiljöer, folkhälsa, utveckling av energisystemet samt kultur och upplevelser. Regionerna genomförde även insatser för att öka tillgången till kommersiell service inklusive tillgång till dagligvaror och drivmedel inom ramen för regionala serviceprogram.

Inom det strategiska området kompetensförsörjning och kompetensutveckling samt regionernas uppgift att fastställa mål och prioriteringar för det regionala kompetensförsörjningsarbetet enligt lagen (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar var regionernas analyser inriktade bl.a. mot att tillhandahålla regionala bedömningar om kompetensbehov samt planering och dimensionering av gymnasial utbildning. Mål och prioriteringar var förankrade genom bl.a. råd eller forum med deltagande från olika aktörer. Olika aktörer genomförde insatser för att utveckla förutsättningar för livslångt lärande inklusive effektiva strukturer för validering på regional nivå, talangattraktion samt stöd till studie- och yrkesvägledning m.m.

Inom det strategiska området innovation och förnyelse samt företagande och entreprenörskap genomfördes insatser inom ramen för bl.a. strategier för smart specialisering som regionerna på frivillig basis har tagit fram och genomförande av EU-program. Detta arbete var enligt Tillväxtverkets redovisning viktigt för att stärka företags konkurrenskraft. Det genomfördes bl.a. insatser för att stärka test- och demoanläggningar, kluster och science parks med syfte att utveckla innovationssystem. Insatser för cirkulära affärsmodeller, energi- och resurseffektivisering, digitala lösningar samt kompetenshöjning inom digitalisering och AI genomfördes också för att bidra till grön omställning. Även insatser, bl.a. utbildningar, genomfördes för att bidra till stärkt kapacitet i innovationssystem och för att möta företagens kompetensbehov. Dessutom genomfördes t.ex. insatser för att främja företags export.

Inom det strategiska området tillgänglighet i hela landet genom digital kommunikation och transportsystemet genomfördes insatser bl.a. för att utveckla tillgång till bredband och hållbara resor, inklusive cykelinfrastruktur, och kollektivtrafik för medborgare och företag. Även kunskapsunderlag togs fram beträffande kollektivtrafik. Vidare genomfördes arbete med revidering av länsplaner för regional transportinfrastruktur samt åtgärder i gällande planer.

2.7.3 Uppföljning av statsbidrag till socioekonomiskt eftersatta kommuner visar på positiv utveckling

Regeringen beslutade i mars 2018 om statsbidrag till 30 kommuner med socioekonomiska utmaningar. Tillväxtverket redovisade i april 2021 och i april 2026 uppföljningar av statsbidraget till socioekonomiskt eftersatta kommuner (LI2026/01130 och LI2026/00847). Av redovisningen framgår det att kommunernas insatser främst var inriktade mot att främja en meningsfull fritid för barn och unga, förebyggande socialt arbete, stöd kopplade till skola och arbetsmarknad samt trygghetsskapande åtgärder och folkhälsoinsatser. Statsbidraget bidrog som en katalysator

för innovation och metodutveckling genom bl.a. ökad samverkan mellan verksamheter inom kommunen men också mellan kommunen och externa parter. Tillväxtverkets roll att bidra med bl.a. metodstöd och till att sprida erfarenheter mellan kommunerna var viktigt.

För att följa utvecklingen i kommunerna användes i uppföljningen ett antal indikatorer. Sedan statsbidraget beslutades pekar flera indikatorer i en positiv riktning. Andelen med högst förgymnasial utbildning har sjunkit, långtidsarbetslösheten har gått ned, förvärvsintensiteten har ökat och andelen hushåll med ekonomiskt bistånd har minskat väsentligt. De 30 kommunerna hade för flera av indikatorerna närmat sig den svenska mediankommunen. Den positiva utvecklingen av indikatorerna kan dock inte tydligt korreleras med insatser som finansierats av statsbidraget. Men sådana effekter var enligt uppföljningen inte heller förväntad då statsbidraget enbart uppgick till ca 1,5–4,4 miljoner kronor/år och kommun. Sammantaget visar uppföljningarna att statsbidraget bidrog till att stärka kommunernas förmåga att arbeta för social och ekonomisk hållbarhet.

2.7.4 Stöd till kommersiell service i gles- och landsbygder

I detta avsnitt redovisas stöd till kommersiell service som finansieras av anslaget 1:1 *Regionala utvecklingsåtgärder* inom utgiftsområde 19 Regional utveckling.

Avsnittet bygger på de centrala bedömningsgrunderna redovisning av arbetet med att främja tillgänglighet till grundläggande kommersiell service och viss offentlig service för företag och medborgare i serviceglesa områden (LI2026/00762) och uppföljning av regionala företagsstöd, stöd till projektverksamhet och stöd till kommersiell service, budgetåret 2025 (LI2026/00689).

Resultaten följs även upp genom

- den centrala indikatorn överlevnadsgrad för dagligvarubutiker och drivmedelsstationer som beviljats stöd till kommersiell service
- de kompletterande indikatorerna fördelning av män och kvinnor i dagligvarubutiker och drivmedelsstationer som beviljats stöd till kommersiell service samt antal dagligvarubutiker som beviljats särskilt driftstöd.

Benämningen av indikatorerna har bytt namn för att tydliggöra att stöd till kommersiell service beviljas till både till dagligvarubutiker och drivmedelsstationer.

Under 2025 uppgick det totala stödet till kommersiell service inom utgiftsområde 19 Regional utveckling till ca 158 miljoner kronor, vilket är en högre nivå än 2024 då det totala stödet var ca 151 miljoner kronor. Anledningen till att det totala stödet ökade är främst att det särskilda driftstödet i förordningen (2024:1243) om stöd för att främja tillgången till grundläggande kommersiell service höjdes från 300 000 kronor till 350 000 kronor per år och mottagare.

Strukturen av dagligvarubutiker som beviljades särskilt driftstöd är stabil

De dagligvarubutiker som uppfyllde villkoren för stöd i enlighet med förordningen (2024:1243) om stöd för att främja tillgången till grundläggande kommersiell service beviljades särskilt driftstöd. Antal dagligvarubutiker som har beviljats särskilt driftstöd har varit relativt konstant sedan 2018, då det maximala avståndet sänktes från 15 till 10 kilometer till ett annat försäljningsställe med ett mångsidigt utbud av dagligvaror. Detta visar på en stabil struktur av dagligvarubutiker i sårbara och utsatta glesbygdsområden, se tabell 2.8.

Tabell 2.8 Uppföljning av indikatorn antal dagligvarubutiker som beviljats särskilt driftstöd

Stödform	Indikator	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Kommersiell service	Antal dagligvarubutiker som beviljats särskilt driftstöd	180	180	269	276	276	270	268	274	277	272

Källa: Tillväxtverket.

Överlevnadsgraden för dagligvarubutiker och drivmedelstationer som beviljades stöd är god

I syfte att följa upp tidigare beviljat stöd till kommersiell service, inklusive det särskilda driftsstödet, finns den centrala indikatorn överlevnadsgrad. Denna indikator anges som andel företag som fortfarande är aktiva tre år efter att stöd har beviljats. Indikatorn avser faktiskt utfall av tidigare beviljade stöd i förhållande till jämförbara kontrollgrupper. Uppföljningen visar hur stödmottagarna utvecklas i förhållande till liknade företag. Jämförelsen med en kontrollgrupp ska dock inte tolkas som kausala samband.

I tabell 2.9 redovisas den centrala indikatorn överlevnadsgrad för dagligvarubutiker och drivmedelsstationer som beviljades stöd till kommersiell service. Resultaten visar att mottagare av stöd till kommersiell service över tid hade en högre överlevnadsgrad än kontrollgruppen.

Tabell 2.9 Uppföljning av den centrala indikatorn överlevnadsgrad

Procent

Stödform	Indikator	2015 stöd-företag	2015 kontroll-grupp	2016 stöd-företag	2016 kontroll-grupp	2017 stöd-företag	2017 kontroll-grupp	2018 stöd-företag	2018 kontroll-grupp	2019 stöd-företag	2019 kontroll-grupp	2020 stöd-företag[1]	2020 kontroll-grupp[1]
Kommersiell service	Överlevnadsgrad[2]	93,9	82,6	93,8	81,5	89,9	83,3	92,8	84,0	95,0	83,8	97,2	84,3

[1] År 2020 är det senaste året det finns uppgifter om.

[2] Mäts som andelen företag som fortfarande är aktiva tre år efter att stödet har beviljats. Till exempel avser den procentsats som anges under stödföretag 2020 den andel företag som fortfarande var aktiva tre år efter detta år. Indikatorn är inte könsuppdelad.
Källa: Tillväxtverket.

Jämn könsfördelning i företag som beviljades stöd

Företag som beviljades stöd till kommersiell service hade en i princip jämn fördelning när det gäller andelen kvinnor och män i företagsledning och styrelser, se tabell 2.10. Däremot var det betydligt fler kvinnor än män som var anställda i företag som beviljades stöd till kommersiell service.

Tabell 2.10 Uppföljning av indikatorer för fördelning av kvinnor och män i företag som beviljades stöd till kommersiell service

År/indikatorer	Antal anställda kvinnor	Antal anställda män	Operativ företags-ledare[1] andel kvinnor (%)	Operativ företags-ledare[1] andel män (%)	Styrelse andel kvinnor (%)	Styrelse andel män (%)
2025	1 012	397	46	54	48	52
2024	846	376	42	58	47	53
2023	1 010	483	42	58	47	53
2022	857	380	42	58	47	53
2021	903	455	45	55	46	54
2020	772	325	45	55	46	54
2019	871	371	48	52	47	53
2018	667	263	46	54	48	52
2017	519	186	49	51	49	51
2016	543	201	45	55	44	56
2015	615	228	41	59	43	57
2014	624	287	37	63	43	57

[1] Verkställande direktör eller kontaktperson.
Källa: Tillväxtverket.

Utvärdering av det särskilda driftstödet till dagligvarubutiker visar på positiva resultat

Handelns forskningsinstitut (HFI) har utvärderat det särskilda driftstödet till dagligvarubutiker i rapporten Ska hela Sverige leva? En utvärdering av det statliga stödet till livsmedelsbutiker i glesbygden (LI2026/00939). Utvärderingen visar bl.a. att dagligvarubutiker som mottagit driftstöd i genomsnitt hade 52 procent högre sannolikhet för överlevnad jämfört med likvärdiga icke-stödmottagande butiker. Stödet hade även en tydlig positiv effekt på stödmottagande butikers lönsamhet. Det fanns emellertid inga tydliga effekter på förändrad omsättning eller produktivitet hos dessa. HFI såg dock positiva effekter på löneutbetalningarna, vilket kan indikera fler arbetade timmar för befintlig personal eller utökad verksamhet genom t.ex. längre öppettider. Sammantaget indikerade resultaten, enligt HFI, att driftstödet stärkte dagligvarubutikernas möjligheter att överleva, och därmed har det särskilda driftstödet bidragit till en bättre tillgång till kommersiell service i glesbygder.

2.7.5 Selektiva regionala företagsstöd för kapitalförsörjning

Med selektiva regionala företagsstöd avses statligt stöd till regionala investeringar (investeringsstöd) samt statligt stöd för att regionalt främja företag (främjandestöd). De selektiva regionala företagsstöden finansieras av anslaget 1:1 *Regionala utvecklingsåtgärder* och anlaget 1:4 *Europeiska regionala utvecklingsfonden och Fonden för en rättvis omställning perioden 2021–2027*. Stöden har även t.o.m. 2024 medfinansierats av anslaget 1:3 *Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2014–2020*.

Avsnittet bygger på den centrala bedömningsgrunden Uppföljning av regionala företagsstöd, stöd till projektverksamhet och stöd till kommersiell service (LI2026/00689).

Resultaten följs även upp genom

- den centrala indikatorn arbetsproduktivitet
- de kompletterande indikatorerna förädlingsvärde, överlevnadsgrad, antal anställda, beviljat belopp, investeringar som beräknas delfinansieras av stöden och fördelningen av män och kvinnor som beviljats stöd.

Stöden bidrog till en hävstångseffekt för investeringar

I tabell 2.11 redovisas beviljade selektiva regionala företagsstöd fördelade på län. Beviljade medel för selektiva regionala företagsstöd ökade med 43 miljoner kronor 2025 jämfört med 2024. I tabellen framgår omfattningen på de investeringar som beräknades delfinansieras av stöden. De totala investeringarna uppgick till nästan tre gånger beviljade medel vilket indikerar att de selektiva regionala företagsstöden hade en stor hävstångseffekt.

Tabell 2.11 Beviljade selektiva regionala företagsstöd och investeringar som beräknades delfinansieras av stöden

Miljoner kronor

Län/indikator	Beviljat belopp 2021	Investeringar som beräknas delfinansieras av stöden 2021	Beviljat belopp 2022	Investeringar som beräknas delfinansieras av stöden 2022	Beviljat belopp 2023	Investeringar som beräknas delfinansieras av stöden 2023	Beviljat belopp 2024	Investeringar som beräknas delfinansieras av stöden 2024	Beviljat belopp 2025	Investeringar som beräknas delfinansieras av stöden 2025
Stockholm	1	1	1	1	10	19	-	-	-	-
Uppsala	1	2	0	0	4	9	-	-	-	-
Södermanland	1	1	0	0	2	3	1	1	-	-
Östergötland	2	3	3	5	10	19	-	-	-	-
Jönköping	1	1	2	4	4	8	1	2	-	-
Kronoberg	3	7	5	10	7	13	5	11	4	8
Kalmar	5	11	5	13	17	50	8	22	11	32
Gotland	6	15	-	-	2	2	3	4	1	2
Blekinge	6	17	5	12	6	14	6	14	7	33
Skåne	3	7	2	3	17	33	0	1	0	0
Halland	7	13	8	16	9	19	4	9	6	12
Västra Götaland	87	579	36	112	39	113	49	154	28	57
Värmland	33	119	29	120	30	118	28	96	47	166
Örebro	14	50	16	56	13	41	18	64	20	71
Västmanland	11	19	13	26	21	40	14	36	13	30
Dalarna	24	136	34	175	13	36	26	87	28	100
Gävleborg	54	174	42	118	53	162	34	107	33	121
Västernorrland	95	227	114	361	96	214	76	242	80	192
Jämtland	130	520	101	309	100	248	89	247	103	240
Västerbotten	87	450	66	200	15	30	43	109	64	256
Norrbotten	110	391	58	243	16	49	6	17	12	45
Summa	**680**	**2 742**	**538**	**1 780**	**483**	**1 238**	**413**	**1 219**	**456**	**1 365**

Anm.: - Innebär att inga beslut har fattats. 0 innebär att beviljat belopp är avrundat till 0.
Källa: Tillväxtverket.

Utvecklingen hos företag som beviljades stöd är god

I syfte att följa upp tidigare beviljade regionala företagsstöd finns den centrala indikatorn arbetsproduktivitet. Dessutom finns de kompletterande indikatorerna förädlingsvärde, överlevnadsgrad och antal anställda i syfte att belysa stödföretagens utveckling. Utvecklingen redovisas i de två stödformerna investerings- respektive främjandestöd, se tabell 2.12. Uppföljningen visar hur stödmottagarna utvecklades jämfört med liknade företag. Jämförelsen med en kontrollgrupp ska dock inte tolkas som kausala samband.

Företag som fick investeringsstöd 2020 hade en högre överlevnadsgrad än företag i kontrollgruppen. Förädlingsvärdet utvecklades starkare i stödföretagen än i kontroll-gruppen. Arbetsproduktiviteten uppvisade en sämre utveckling i stödföretagen än i

kontrollgruppen. En god produktivitetsutveckling i företagen tyder på att produktionsfaktorerna används effektivt, något som normalt stärker företagets konkurrenskraft. Antalet anställda utvecklades bättre i stödföretagen än i kontrollgruppen.

Företag som fick främjandestöd 2020 hade en högre överlevnadsgrad än företag i kontrollgruppen. Förädlingsvärdet utvecklades starkare i stödföretagen än i kontrollgruppen. Arbetsproduktiviteten uppvisade en sämre utveckling i stödföretagen än i kontrollgruppen. Antalet anställda ökade mer i stödföretagen än i kontrollgruppen.

Tabell 2.12 Uppföljning av indikatorer för tidigare beviljade selektiva regionala företagsstöd

Procent

Stödform	Indikatorer	2016 stöd-företag	2016 kontroll-grupp	2017 stöd-företag	2017 kontroll-grupp	2018 stöd-företag	2018 kontroll-grupp	2019 stöd-företag	2019 kontroll-grupp	2020 stöd-företag[1]	2020 kontroll-grupp[1]
Investerings-stöd	Arbets-produktivitet[2]	4,2	3,2	4,0	2,2	2,5	2,0	4,0	2,7	5,2	7,0
Investerings-stöd	Förädlings-värde[3]	13,2	1,3	15,2	4,7	11,6	1,3	13,1	–1,6	23,9	4,1
Investerings-stöd	Överlevnads-grad[4]	95,1	89,7	95,9	90,3	96,1	87,1	96,9	85,1	97,2	85,4
Investerings-stöd	Antal anställda[5]	7,3	3,0	6,0	–1,3	3,2	–1,5	–1,9	–2,8	7,5	0,0
Främjande-stöd	Arbets-produktivitet[2]	3,8	2,9	4,0	2,7	2,9	1,6	4,1	4,0	4,2	6,8
Främjande-stöd	Förädlings-värde[3]	9,1	2,2	9,2	1,2	10,2	0,4	10,1	3,0	8,8	5,2
Främjande-stöd	Överlevnads-grad[4]	93,3	88,8	93,9	88,9	94,2	88,3	95,4	86,3	95,7	86,5
Främjande-stöd	Antal anställda[5]	6,3	0,1	5,2	–0,3	2,9	–0,3	5,9	–1,5	3,8	0,1

Anm.: Indikatorerna är inte könsuppdelade.

[1] År 2020 är det senaste året det finns uppgifter om. Stödordningarna investeringsstöd och främjandestöd infördes 2015.

[2] Mäts som årlig utveckling av förädlingsvärdet delat med antal årsarbetare.

[3] Mäts som årlig utveckling i förädlingsvärde i procent, dvs. företagens produktionsvärde minus inköp av varor och tjänster.

[4] Mäts som andelen företag som fortfarande är aktiva tre år efter att stödet har beviljats. Till exempel avser den procentsats som anges under stödföretag 2020 den andel företag som fortfarande var aktiva tre år efter detta år.

[5] Mäts här som årlig utveckling av antalet anställda i företag (heltidstjänster).

Källa: Tillväxtverket.

Andelen kvinnor i företag som beviljades stöd är fortsatt lägre än andelen män

De företag som beviljades selektiva regionala företagsstöd uppvisade en ojämn fördelning vad gäller antal anställda kvinnor respektive män samt andel kvinnor respektive män i företagsledning och styrelse, se tabell 2.13 och tabell 2.14. Uppgifterna i tabellerna kan jämföras med att 2024 var andelen verksamheter med en kvinna som operativ verksamhetsledare, dvs. den grupp personer som ansvarar för den löpande verksamheten inom företag, statliga myndigheter och organisationer i Sverige, 28,1 procent enligt Statistiska centralbyrån och Regeringskansliets beräkningar, se utgiftsområde 24 Näringsliv avsnitt 4.3.3.

Tabell 2.13 Uppföljning av indikatorer för fördelning av kvinnor och män i företag som beviljades investeringsstöd

År/indikatorer	Antal anställda kvinnor	Antal anställda män	Operativ företags-ledare[1] andel kvinnor (%)	Operativ företags-ledare[1] andel män (%)	Styrelse andel kvinnor (%)	Styrelse andel män (%)
2025	950	2 771	20	80	27	73
2024	821	2 078	21	79	29	71
2023	878	1 912	25	75	30	70
2022	1 269	3 048	22	78	29	71
2021	1 419	3 853	20	80	30	70
2020	1 711	3 693	25	75	31	69
2019	1 139	4 617	17	83	24	76
2018	1 114	4 067	16	84	27	73
2017	1 053	3 425	17	83	26	74
2016	1 076	3 936	17	83	25	75
2015	1 093	3 807	13	87	27	73

[1] Verkställande direktör eller kontaktperson.

Källa: Tillväxtverket.

Tabell 2.14 Uppföljning av indikatorer för fördelning av kvinnor och män i företag som beviljades främjandestöd

År/indikatorer	Antal anställda kvinnor	Antal anställda män	Operativ företags-ledare[1] andel kvinnor (%)	Operativ företags-ledare[1] andel män (%)	Styrelse andel kvinnor (%)	Styrelse andel män (%)
2025	1 399	2 625	31	69	33	67
2024	1 172	2 528	31	69	31	69
2023	3 263	5 563	31	69	31	69
2022	1 636	3 104	33	67	33	67
2021	3 467	6 008	30	70	31	69
2020	6 056	8 559	34	66	33	67
2019	2 625	5 299	28	72	29	71
2018	2 913	6 698	25	75	25	75
2017	3 899	9 046	21	79	25	75
2016	3 208	9 240	16	84	24	76
2015	1 793	4 496	26	74	23	77

[1] Verkställande direktör eller kontaktperson.

Källa: Tillväxtverket.

2.7.6 Regionalt transportbidrag

Det regionala transportbidraget ska kompensera företag i de fyra nordligaste länen för kostnadsnackdelar företagen har till följd av långa transportavstånd samt för att stimulera till höjd förädlingsgrad i områdets näringsliv. Det regionala transportbidraget är ett rättighetsbaserat driftsstöd och tilldelas utan konkurrens när vissa grundkriterier uppfylls. Avsnittet bygger på den centrala bedömningsgrunden Uppföljning av regionala företagsstöd, stöd till projektverksamhet och stöd till kommersiell service (LI2026/00689). Det regionala transportbidraget finansieras av anslaget 1:2 *Transportbidrag*.

Resultaten följs även upp genom

- de centrala indikatorerna överlevnadsgrad och arbetsproduktivitet
- de kompletterande indikatorerna förädlingsvärde, antal anställda, utbetalt stöd, antal arbetsställen, kompensation för transportkostnader och vidareförädling,

verksamheten har kunnat fortsätta som tidigare och fördelning av kvinnor och män i företag som beviljats transportbidrag.

Minskade utbetalningar av transportbidrag och konstant antal mottagare

Som framgår av tabell 2.15 minskade utbetalningarna av transportbidrag 2025 jämfört med perioden 2022–2024. Det finns flera anledningar till detta, men det beror främst på att antalet ärenden minskade. Antalet arbetsställen som har fått stöd de senaste åren har varit relativt konstant.

Tabell 2.15 Utbetalt regionalt transportbidrag fördelat på län och antal arbetsställen

Miljoner kronor

Län	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Västernorrland	43	45	38	47	40	50	46	51	58	60	52	61
Jämtland	48	51	46	49	55	57	60	56	67	63	60	52
Västerbotten	161	146	175	170	185	185	183	174	222	220	201	187
Norrbotten	117	112	126	131	147	147	141	134	163	174	212	169
Summa	**369**	**354**	**385**	**397**	**427**	**440**	**430**	**415**	**510**	**518**	**525**	**468**
Antal arbetsställen	588	585	578	555	601	565	574	574	571	559	559	527

Källa: Tillväxtverket.

Eftersom transportbidraget är ett regionalt driftsstöd är det till största delen återkommande stödmottagare. Av de arbetsställen som fick stöd under 2025 hade 95 procent erhållit transportbidrag även under 2024. Sammanlagt 71 procent av beviljade ansökningar och 40 procent av utbetalt stöd gick till små företag, dvs. företag med 1–49 anställda och en årsomsättning eller balansomslutning som inte överstiger 10 miljoner euro. De tio största bidragsmottagarna fick drygt 35 procent av stödet. Trävarutillverkning är den industri som fick störst andel av transportbidraget. Under 2025 kompenserade transportbidraget stödmottagande företag för deras bidragsgrundande transportkostnader med i genomsnitt 27 procent, vilket är oförändrat jämfört med 2024.

Enligt en årlig undersökning från Tillväxtverket ansåg 61 procent av de tillfrågade företagen att bidraget hade en positiv betydelse för deras vidareförädling 2025, vilket är en högre andel än 2024. Av de tillfrågade ansåg 78 procent att verksamheten hade kunnat fortsätta som tidigare, vilket är högre än 2024. Av undersökningen framgår även att 73 procent av de tillfrågade ansåg att transportbidraget bidrog till att företaget stannade kvar på orten, vilket är högre än 2024. Av de tillfrågade ansåg 79 procent att transportbidraget hade en positiv effekt på företagets konkurrenskraft vilket är högre än 2024. Eftersom detta är företagens egna bedömningar och svarsfrekvensen uppgick till 49 procent bör uppgifterna tolkas med viss försiktighet.

Överlevnadsgraden och arbetsproduktiviteten för företag som tog emot transportbidrag är god

I syfte att följa upp tidigare beviljade transportbidrag finns de centrala indikatorerna överlevnadsgrad och arbetsproduktivitet samt de kompletterande indikatorerna antal anställda och förädlingsvärde, se tabell 2.16. Uppföljningen visar hur stödmottagarna utvecklades i förhållande till liknade företag. Jämförelsen med en kontrollgrupp ska dock inte tolkas som kausala samband.

Företag som är mottagare av transportbidrag hade en högre överlevnadsgrad än företag i kontrollgruppen. Förädlingsvärdet utvecklades starkare i stödföretagen än i kontrollgruppen. Arbetsproduktiviteten uppvisade en sämre utveckling i stödföretagen

än i kontrollgruppen. Antalet anställda minskade mer i stödföretagen än i kontrollgruppen.

Tabell 2.16 Uppföljning av indikatorer för tidigare beviljat transportbidrag

Procent

Indikator	2015 stöd-företag	2015 kontroll-grupp	2016 stöd-företag	2016 kontroll-grupp	2017 stöd-företag	2017 kontroll-grupp	2018 stöd-företag	2018 kontroll-grupp	2019 stöd-företag	2019 kontroll-grupp	2020 stöd-företag[1]	2020 kontroll-grupp[1]
Överlevnads-grad[2]	92,9	89,3	93,0	90,3	93,4	91,3	95,0	90,6	96,9	91,7	97,4	88,1
Arbets-produktivitet[3]	2,8	2,3	1,6	2,8	1,9	3,3	2,4	1,8	5,3	3,0	6,2	6,8
Förädlings-värde[4]	4,0	–0,2	5,9	2,4	5,5	0,6	4,7	–1,2	8,1	3,2	5,3	2,9
Antal anställda[5]	1,6	0,5	2,7	0,6	0,1	–0,2	–2,1	–2,0	–2,6	–1,0	–1,5	–1,6

Anm.: Indikatorerna är inte könsuppdelade.

[1] År 2020 är det senaste året det finns uppgifter om.

[2] Mäts som andelen företag som fortfarande är aktiva tre år efter att stödet har beviljats. Till exempel avser den procentsats som anges under stödföretag 2020 den andel företag som fortfarande var aktiva tre år efter detta år.

[3] Mäts som årlig utveckling av förädlingsvärdet delat med antal årsarbetare.

[4] Mäts som årlig utveckling i förädlingsvärde i procent, dvs. företagens produktionsvärde minus inköp av varor och tjänster.

[5] Mäts här som årlig utveckling av antalet anställda i företag (heltidstjänster).

Källa: Tillväxtverket.

Ojämn könsfördelning i företag som beviljades transportbidrag

Transportbidraget uppvisar en ojämn fördelning vad gäller andelen kvinnor respektive män i företagsledning och styrelse i de stödmottagande företagen vilket framgår av tabell 2.17. Det var även betydligt fler män än kvinnor anställda i de stödmottagande företagen.

Tabell 2.17 Uppföljning av indikatorer för fördelning av kvinnor och män i företag som beviljades transportbidrag

År	Antal anställda kvinnor	Antal anställda män	Operativ företags-ledare[1] andel kvinnor (%)	Operativ företags-ledare[1] andel män (%)	Styrelse andel kvinnor (%)	Styrelse andel män (%)
2025	5 757	18 676	13	87	25	75
2024	6 875	22 266	11	89	23	77
2023	5 569	19 668	12	88	26	74
2022	5 151	19 419	12	88	23	77
2021	4 850	19 047	11	89	23	77
2020	4 852	19 911	10	90	23	77
2019	4 820	20 256	9	91	22	78
2018	4 650	20 062	10	90	22	78
2017	4 425	19 317	10	90	22	78
2016	5 114	20 164	12	88	23	77
2015	5 256	20 269	7	93	21	79
2014	5 320	21 231	7	93	22	78
2013	5 968	21 135	8	92	22	78

[1] Verkställande direktör eller kontaktperson.

Källa: Tillväxtverket.

2.7.7 Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2014–2020

Avsnittet bygger på den centrala bedömningsgrunden Statusrapport för 2025 – Återrapportering av regionalfondsprogram inklusive Interregprogram och Fonden för en rättvis omställning programperioden 2014–2020 och 2021–2027 (LI2026/00628).

Stora offentliga och privata investeringar i riskkapital

Programperioden 2014–2020 genomfördes regionalfondsinsatserna inom sammanhållningspolitikens mål Investering för tillväxt och sysselsättning inom nio regionalfondsprogram, varav åtta regionala regionalfondsprogram och ett nationellt regionalfondsprogram. Inom målet Europeiskt territoriellt samarbete genomfördes insatser i tolv program för Europeiskt territoriellt samarbete (Interreg). I denna budgetproposition redovisas enbart genomförandet av riskkapitalfonder inom de nio regionalfondsprogrammen. För övriga resultat hänvisas till budgetpropositionen för 2024 (prop. 2023/24:1 utg.omr. 19 avsnitt 3.6.6).

Riskkapitalfonderna förväntas omfatta totalt ca 2 400 miljoner kronor varav ca 1 200 miljoner kronor i EU-medel och ca 1 200 miljoner kronor i offentlig medfinansiering. Målet är att fonderna ska attrahera minst 2 000 miljoner kronor i privat kapital i 475 portföljföretag, dvs. bolag som ägs helt eller delvis av ett holdingbolag eller annan typ av ägarbolag.

Den centrala indikatorn för riskkapitalfonderna i regionalfondsprogrammen inom målet Investering för tillväxt och sysselsättning är

– investerade medel per program för riskkapitalfonder.

Med investerade medel per program för riskkapitalfonder menas investerade medel, dvs. EU-medel, nationell offentlig medfinansiering och privat medfinansiering, i portföljföretag per program för riskkapitalfonderna.

I tabell 2.18 framgår resultat för den centrala indikatorn investerade medel per program för riskkapitalfonder t.o.m. 2025. Totalt investerades 2 280 miljoner kronor i EU-medel och offentlig medfinansiering i 597 portföljföretag. I dessa bolag investerades dessutom privat kapital motsvarande 9 052 miljoner kronor, vilket i betydande grad överstiger målsättningen. Riskkapitalfonderna har avslutat sina investeringsperioder och befinner sig nu i en förvaltningsperiod. Under förvaltningsperioden får fonderna göra följdinvesteringar i befintliga portföljbolag med bl.a. återförda medel från exempelvis försäljningar. Detta innebär att det totala investerade beloppet kan bli större än den totala budgeten, vilket har skett i programmen för Övre Norrland, Stockholm och Skåne-Blekinge.

Branschfördelningen bland portföljbolagen som de regionala fonderna investerade i visar att företag inom informations- och kommunikationsteknik (IKT) var dominerande följt av företag inom life science. Detta gäller för både investerade medel och antal företag. Totalt sett, inklusive nationella programmet, är företag inom greentech näst största gruppen avseende investerade medel till följd av stora investeringar genomförda i den gröna investeringsfonden. Av investerade medel i de regionala fonderna och i den gröna investeringsfonden fördelades ca 7 procent till företag som har grundats av kvinnor, ca 70 procent till företag som har grundats av män och ca 23 procent till företag som har grundats av både kvinnor och män. Vad gäller antal företag var fördelningen ca 11 procent till kvinnor, ca 68 procent till män och ca 21 procent till företag som har grundats av både kvinnor och män. Detta kan jämföras med det totala antalet företag som ansökte om medel där andelen kvinnor uppgick till ca 9,4 procent, män till ca 71,3 procent och ca 19,3 procent av företag som har grundats av både kvinnor och män. Se även utgiftsområde 24 Näringsliv avsnitt 4.3.1.

Tabell 2.18 Investerade medel per program för riskkapitalfonder t.o.m. 2025

Program	Total budget mnkr[1]	Antal portföljföretag	Investerade medel av total budget mnkr[1]	Privat kapital mnkr
Regionala program				
varav				
– Övre Norrland	*185*	*49*	*202*	*1 021*
– Mellersta Norrland	*150*	*34*	*141*	*539*
– Norra Mellansverige	*150*	*63*	*116*	*655*
– Stockholm	*183*	*66*	*225*	*1 047*
– Östra Mellansverige	*150*	*59*	*142*	*524*
– Västsverige	*184*	*67*	*173*	*890*
– Småland och öarna	*126*	*74*	*109*	*288*[2]
– Skåne-Blekinge	*230*	*84*	*249*	*1 309*
Summa	**1 358**	**496**	**1 357**	**6 273**
Nationellt program				
varav				
– Grön investeringsfond	*650*	*36*	*624*	*1 786*
– Swedish Venture Initiative	*388*[3]	*65*	*299*	*993*
Summa	**1 038**	**101**	**923**	**2 779**
Total	**2 396**	**597**	**2 280**	**9 052**

[1] Offentlig finansiering inklusive EU-medel.

[2] I budgetpropositionen för 2026 (utg.omr. 19 tabell 2.17) angavs detta belopp felaktigt till 298.

[3] Till detta kommer finansiering från Europeiska investeringsfonden (EIF) på 194 mnkr.

Källa: Tillväxtverket.

2.7.8 Europeiska regionala utvecklingsfonden och Fonden för en rättvis omställning perioden 2021–2027

Den regionala utvecklingspolitiken är nära integrerad med genomförandet av EU:s sammanhållningspolitik.

Insatserna i de nio regionalfondsprogrammen och i programmet för Fonden för en rättvis omställning finansieras av anslaget 1:4 *Europeiska regionala utvecklingsfonden och Fonden för en rättvis omställning perioden 2021–2027*. Insatserna medfinansieras av bl.a. anslaget 1:1 *Regionala utvecklingsåtgärder* efter beslut av regionerna och Tillväxtverket. Insatserna medfinansieras dessutom bl.a. av andra statliga myndigheter samt andra aktörer, kommuner, regioner och näringsliv. En resultatredovisning av programmen är genom detta även delvis en resultatredovisning av insatser som medfinansieras av bl.a. anslaget 1:1 *Regionala utvecklingsåtgärder*.

Avsnittet bygger på den centrala bedömningsgrunden Statusrapport för 2025 – Återrapportering av regionalfondsprogram inklusive Interregprogram och Fonden för en rättvis omställning programperioden 2014–2020 och 2021–2027 (LI2026/00628).

Inom ramen för sammanhållningspolitiken har EU fastställt politiska mål för att bidra till omställningen till en hållbar regional utveckling och därmed bidra till ett grönt, hållbart och mer innovativt Europa. För information om dessa mål hänvisas till budgetpropositionen för 2026 (prop. 2025/26:1 utg.omr. 19 avsnitt 2.6.7).

Kommissionen godkände under 2026 programändringar inom ramen för en halvtidsöversyn för Sveriges nio program för Europeiska regionalfonden (LI2025/01975). I programmen för Mellersta Norrland, Norra Mellansverige, Stockholm, Västsverige, Småland och öarna samt Nationella programmet gjordes omprioriteringar med utgångspunkt i det nya regelverket för att främja tre nya specifika mål. Dessa berör vattenresiliens, industriell kapacitet innefattande förmågor

med dubbla användningsområden, infrastruktur med militär rörlighet och att öka den civila beredskapen ([EU] 2025/1914).

I tabell 2.19 framgår den totala omfattningen av EU-medel och beslutade EU-medel för de åtta regionala programmen, det nationella regionalfondsprogrammet, Fonden för en rättvis omställning och Interregprogrammen t.o.m. 2025.

Den valutakurs som har fastställts i förordningen (1999:710) om valutakurs vid stöd från EU-budgeten, och som används vid omräkning av de finansiella ramarna för fonderna, analyseras fortlöpande och revideras vid behov. Redovisningen av uppgifter i detta avsnitt utgår från kursen 10,50 kronor per euro. Regeringen har beslutat om en ändring av valutakursen som trädde ikraft i februari 2025 från 9,30 kronor per euro till 10,50 kronor per euro (SFS 2024:1334). Det medför t.ex. att EU-ramen som redovisas nedan är högre än vad som redovisades i budgetpropositionen för 2026 (prop. 2025/26:1 utg.omr. 19).

Investering för sysselsättning och tillväxt samt Fonden för en rättvis omställning perioden 2021–2027

De nio svenska regionalfondsprogrammen omfattar ca 21 160 miljoner kronor. Av detta belopp är EU-ramen, inklusive tekniskt stöd (TA-medel) för förvaltning av programmen, ca 9 056 miljoner kronor och offentlig och privat medfinansiering ca 12 104 miljoner kronor. Programmet för Fonden för en rättvis omställning omfattar ca 3 270 miljoner kronor inklusive TA-medel, varav ca 1 635 miljoner kronor är EU-ramen och ca 1 635 miljoner kronor är offentlig och privat medfinansiering. Medfinansieringen som anges ovan är de lägsta belopp som krävs enligt EU-regelverket.

De centrala indikatorerna är följande för regionalfondsprogrammen inom målet investering för sysselsättning och tillväxt:

– antal företag som får stöd
– medfinansiering
– investerade medel per program för riskkapitalfonder.

Definitionen av indikatorn investerade medel per program för riskkapitalfonder beskrivs i avsnitt 2.6.7.

Dessutom finns följande kompletterande indikatorer:

– antal nya arbetstillfällen
– uppskattade växthusgasutsläpp
– ytterligare företag med mycket hög bredbandskapacitet
– ytterligare hushåll med mycket hög bredbandskapacitet.

Med indikatorn antal nya arbetstillfällen avses antal arbetstillfällen uttryckt i årsheltidsekvivalenter. Årsheltidsekvivalenter är ett nyckeltal som omvandlar totalt antal arbetade timmar från både hel- och deltidsanställda till motsvarande antal heltidsanställda per år.

Med indikatorn uppskattade växthusgasutsläpp avses uppskattade växthusgasutsläpp för enheterna, bl.a. företag eller processer, som får stöd och mäts som årlig minskning i ton koldioxidekvivalenter per år. Uppskattade växthusgasutsläpp är dock svåra att uppskatta p.g.a. att de är komplicerade att beräkna. Indikatorn uppskattade växthusgasutsläpp har valts för att möjliggöra en uppföljning av målet för den regionala utvecklingspolitiken avseende en miljömässigt hållbar utveckling.

Med indikatorerna ytterligare företag respektive ytterligare hushåll med mycket hög bredbandskapacitet avses antalet företag respektive antalet hushåll med tillgång till ett elektroniskt kommunikationsnät som möjliggör uppkoppling om minst 1 Gbit/s.

De kompletterande indikatorerna är följande för Fonden för en rättvis omställning:

– uppskattade växthusgasutsläpp
– personal i stora företag som tar del av kompetenshöjande insatser
– personal i små och medelstora företag som avslutar kompetensutveckling
– användare av nya eller moderniserade utbildningsinrättningar per år
– ytterligare produktionskapacitet för förnybar energi.

Indikatorn uppskattade växthusgasutsläpp har valts av samma motiv och har samma definition som indikatorn uppskattade växthusgasutsläpp under regionalfondsprogrammen inom målet investering för sysselsättning och tillväxt.

Med indikatorn personal i stora företag som tar del av kompetenshöjande insatser avses antal deltagare från stora företag som deltar i kompetenshöjande insatser. Med indikatorn personal i små och medelstora företag som avslutar kompetensutveckling avses antal deltagare från små och medelstora företag som avslutar kompetensutveckling. Med indikatorn användare av nya eller moderniserade utbildningsinrättningar per år avses antal årliga användare av nya eller moderniserade utbildningsinrättningar. Med utbildningsinrättningar menas institutioner eller organisationer vars huvudsyfte är att tillhandahålla utbildning och kunskap. Med indikatorn ytterligare produktionskapacitet för förnybar energi avses ny eller utökad produktionskapacitet för förnybar energi.

Mer än hälften av medlen har beviljats i de nio regionalfondsprogrammen

Totalt beviljade Tillväxtverket t.o.m. 2025 ca 5,4 miljarder kronor av EU-medlen i de nio regionalfondsprogrammen vilket är 62 procent av medlen för perioden 2021–2027, se tabell 2.19. Takten i genomförandet av programmen har varierat mellan programmen och de politiska målen.

Inom politiskt mål 1 beviljades stöd för bl.a. affärsutveckling och digitalisering för små- och medelstora företag, digitalisering i offentlig sektor och utbyggnad av bredband med mycket hög kapacitet. Stöd beviljades även för insatser som syftar till att stärka regionala styrkeområden inom smart specialisering, inom bl.a. livsvetenskaper, bioekonomi och livsmedel.

Inom politiskt mål 2 beviljades stöd för bl.a. rådgivning till små och medelstora företag för energieffektivisering och omställning inom industrin till mer långsiktiga hållbara affärsmodeller. Stöd beviljades också för insatser som syftar till att stärka regionala styrkeområden inom smart specialisering, öka förutsättningarna för klimatanpassning, smart energiomställning och samverkan på kommunal och regional nivå för stärkt elförsörjning.

Inom politiskt mål 3 beviljades stöd för bl.a. investering i hamninfrastruktur för att möjliggöra tåg- och vägtransporter till sjöfart samt för testverksamhet av fordon i vinterklimat och miljömässigt hållbara transporter.

Målet om antal företag som får stöd har uppnåtts i de nio regionalfondsprogrammen

Regionalfondsprogrammen har bl.a. som mål att 27 734 företag får stöd. Förväntat utfall i beviljade projekt t.o.m. 2025 är att 32 629 företag får stöd, vilket innebär att målet för hela programperioden har överskridits. Med stöd avses ekonomiskt stöd i form av bl.a. bidrag eller riskkapital, men också annat stöd till företag i form av nätverk för samverkan mellan företag samt mellan företag och universitet och

högskolor. Majoriteten av företagen får stöd på annat sätt än finansiellt. Av de företag som tog emot stöd var 33 procent av de operativa företagsledarna kvinnor, vilket ligger över landets genomsnitt som var 28 procent.

Statliga medfinansieringen uppgick till över hälften av medfinansieringen inom de nio regionalfondsprogrammen

För att beviljas finansiering från Europeiska regionala utvecklingsfonden i Sverige krävs för programperioden 2021–2027 att medfinansiering uppgår till minst 60 procent av kostnaden. Undantaget är programmet för Norra Mellansverige där kravet på medfinansiering är 50 procent. Under programperioden 2014–2020 gällde 50 procent i hela Sverige. Det ökade kravet på medfinansiering har hittills för programperioden varit en utmaning som enligt Tillväxtverkets bedömning har påverkat urvalet av och storleken på projektansökningar. Denna utmaning kan delvis hanteras genom den ökade EU-finansieringsgraden inom de nya specifika målen i programmen som möjliggjorts i samband med halvtidsöversynen. I regionalfondsprogrammet för Småland och Öarna var medfinansieringen fortsatt under 2025 en stor utmaning, med begränsade möjligheter till medfinansiering från programområdets olika aktörer.

Den totala medfinansieringen t.o.m. 2025 uppgick till ca 8 057 miljoner kronor fördelat på följande aktörer och belopp

- statliga myndigheter ca 1 941 miljoner kronor (ca 24 procent)
- regioner ca 2 854 miljoner kronor (ca 35 procent), varav medel från anslaget 1:1 *Regionala utvecklingsåtgärder* ca 2 307 miljoner kronor (ca 28 procent) och egna medel ca 547 miljoner kronor (ca 7 procent)
- kommuner ca 1 579 miljoner kronor (ca 20 procent)
- privata aktörer ca 1 683 miljoner kronor (ca 21 procent).

De tio största medfinansiärerna som stod för ca 36 procent av den totala medfinansieringen t.o.m. 2025 var följande:

- Almi AB: ca 779 miljoner kronor
- Region Norrbotten: ca 388 miljoner kronor, varav ca 351 miljoner kronor från anslaget 1:1 *Regionala utvecklingsåtgärder*
- Västra Götalandsregionen: ca 282 miljoner kronor, varav ca 82 miljoner kronor från anslaget 1:1 *Regionala utvecklingsåtgärder*
- Skellefteå kommun: ca 237 miljoner kronor
- Region Västernorrland: ca 222 miljoner kronor, varav 213 miljoner kronor från anslaget 1:1 *Regionala utvecklingsåtgärder*
- Region Västerbotten: ca 219 miljoner kronor, varav ca 190 miljoner kronor från anslaget 1:1 *Regionala utvecklingsåtgärder*
- Region Dalarna: ca 209 miljoner kronor, varav ca 204 miljoner kronor från anslaget 1:1 *Regionala utvecklingsåtgärder*
- Region Gävleborg: ca 198 miljoner kronor från anslaget 1:1 *Regionala utvecklingsåtgärder*
- Region Jämtland Härjedalen: ca 188 miljoner kronor, varav ca 175 miljoner kronor från anslaget 1:1 *Regionala utvecklingsåtgärder*
- Trafikverket: 172 miljoner kronor.

Offentliga och privata investeringar i riskkapital har påbörjats

Riskkapitalfonderna förväntas omfatta totalt ca 1 747 miljoner kronor varav ca 690 miljoner kronor i EU-medel, ca 997 miljoner kronor i offentlig medfinansiering och 60 miljoner kronor i privat medfinansiering. Målet är att fonderna därutöver attrahera ytterligare privat kapital genom medinvesterare i portföljföretag, dvs. bolag som ägs helt eller delvis av ett investmentbolag eller riskkapitalfonder.

Under 2025 påbörjades verksamhet i nio riskkapitalprojekt i enlighet med regionalfondsprogrammen varav investeringar har skett i åtta riskkapitalprojekt. Till och med 2025 har ca 286 miljoner kronor investerats vilket motsvarar ca 16 procent av budgeten. Cirka 921 miljoner kronor har t.o.m. 2025 medinvesterats av privata aktörer. Regeringen avser att redovisa ytterligare resultat om dessa investeringar i kommande budgetpropositioner.

Ökad sysselsättning genom regionalfondsinsatser

Målet för hela programperioden är ca 1 500 nya arbetstillfällen. Stödmottagare har uppskattat antalet nya arbetstillfällen som de finansierade projekten bidrar till att skapa. Det förväntade utfallet i beviljade projekt t.o.m. 2025 var ca 6 600 nya arbetstillfällen. Utfallet t.o.m. 2025 var drygt 500 arbetstillfällen.

Målet för indikatorn uppskattade växthusgasutsläpp är en minskning med 71 000 ton koldioxidekvivalenter per år. Projektens uppskattning t.o.m. 2025 avseende indikatorn var att utsläppen skulle minska från ca 115 000 ton koldioxidekvivalenter per år till ca 82 000, dvs. en minskning med ca 33 000 ton koldioxidekvivalenter per år. Ännu finns få utfall att redovisa.

Programmen Övre Norrland och Mellersta Norrland har investerat i bredband genom utbyggnad av ortssammanbindande nät. Målet för hela programperioden är att ca 1 600 företag och ca 3 300 hushåll ska få tillgång till mycket hög bredbandskapacitet. Förväntat utfall i beviljade projekt t.o.m. 2025 var att ca 900 företag och drygt 2 000 hushåll fick tillgång till mycket hög bredbandskapacitet. Ännu finns få utfall att redovisa.

Stora klimatinvesteringar inom programmet för Fonden för en rättvis omställning

Totalt beviljade Tillväxtverket t.o.m. 2025 ca 1 397 miljoner kronor av EU-medlen inom Fonden för en rättvis omställning, vilket var 89 procent av medlen för perioden, se tabell 2.19. Av de beviljade medlen gick ca 182 miljoner kronor till projekt för omställning av metallindustrin i Västerbottens län, ca 291 miljoner kronor till projekt för omställning av mineralindustrin i Gotlands län och ca 923 miljoner kronor till projekt för omställning av stålindustrin i Norrbottens län.

Under 2025 uppstod svårigheter i genomförandet av programmet. I Västerbottens län hade Boliden Mineral AB:s inte kapacitet att genomföra samtliga av de investeringar som planerades i programmet I Gotlands län har cementfabriken i Slite som ägs av Heidelberg Materials Cement Sverige AB pausat investeringarna i CCS-anläggningen.

I Norrbottens län genomfördes stödet till SSAB EMEA AB:s stålverk i Luleå enligt plan.

I Norrbottens och Västerbottens län innehåller programmet insatser för kompetensutveckling för att möjliggöra industrins omställning. Målet för programperioden avseende indikatorn personal i stora företag som tar del av kompetenshöjande insatser är, efter en revidering från 900 personer som angavs i budgetpropositionen för 2026 (prop. 2024/25:1 utg.omr. 19 avsnitt 2.6.7), 2 800 personer. Det förväntade utfallet t.o.m. 2025 i beviljade projekt var 4 300. Utfallet t.o.m. 2025 för beviljade projekt var 2 130 personer.

Målet för programperioden avseende indikatorn personal i små och medelstora företag som avslutar kompetensutveckling är 500 personer. Det förväntade utfallet t.o.m. 2025 i beviljade projekt var 560 personer. Ännu finns få utfall att redovisa.

Stöd beviljas även till yrkesutbildning inom kommunal vuxenutbildning där indikatorn användare av nya eller moderniserade utbildningsinrättningar per år har som mål för

programperioden 360 användare. Det förväntade utfallet av beviljade projekt t.o.m. 2025 uppgick till knappt 357 användare per år. Ännu finns få utfall att redovisa.

Inom programmet för Fonden för en rättvis omställning beviljades medel även för forskning för stålindustrins, metallindustrins och mineralindustrins omställning. Medel beviljades även för förstärkning av Gotlands elnät för att möjliggöra mineralindustrins omställning. Målet för programperioden avseende indikatorn ytterligare produktionskapacitet för förnybar energi är 110 megawatt (MW). Det förväntade utfallet av beviljade projekt t.o.m. 2025 var 140 (MW). Utfallet t.o.m. 2025 var dock 70 MW.

För att beviljas finansiering från Fonden för en rättvis omställning krävs medfinansiering på minst 50 procent. Den totala medfinansieringen t.o.m. 2025 uppgick till 1 759 miljoner kronor. Cirka 1 127 miljoner kronor av denna medfinansiering var offentliga medel, varav 1 094 miljoner kronor utgjorde statlig finansiering från anslaget 1:1 *Regionala utvecklingsåtgärder*. Den privata finansieringen uppgick till ca 632 miljoner kronor. Den största privata finansiären var SSAB EMEA AB vars medfinansiering uppgick till ca 314 miljoner kronor. Därefter följer Heidelberg Materials Cement Sverige AB vars medfinansiering uppgick ca 132 miljoner kronor samt Boliden Mineral AB som medfinansierade med ca 103 miljoner kronor.

Europeiskt territoriellt samarbete perioden 2021–2027

Sverige deltar i tolv program inom ramen för Europeiskt territoriellt samarbete (Interreg) perioden 2021–2027. Inom ramen för sammanhållningspolitiken, inklusive Interreg, har EU fastställt politiska mål för att bidra till omställningen till en hållbar regional utveckling och därmed bidra till ett grönt, hållbart och mer innovativt Europa. Interregprogrammens insatser bidrar till dessa mål genom att främja samarbete över nationsgränser. Interreg har utformats för att lösa problem som går över nationella gränser och som kräver en gemensam lösning, och för att gemensamt utveckla olika gränsområdens potential.

Den totala omfattningen, inklusive EU-medel, medel från tredje land samt offentlig och privat medfinansiering, av de fem gränsregionala och tre transnationella programmen som Sverige deltar i uppgår totalt till ca 15 600 miljoner kronor. Detta är inklusive tekniskt stöd (TA-medel), dvs. medel för förvaltning av programmen. I summan ca 15 600 miljoner kronor ingår ca 10 900 miljoner kronor i EU-medel via Europeiska regionala utvecklingsfonden. I summan ingår inte de fyra Interregionala programmen som Sverige också deltar i.

Totalt beslutades 8 503 miljoner kronor i EU-medel t.o.m. 2025, vilket utgjorde 84 procent av EU-ramen, exklusive TA-medel, för perioden 2021–2027. I ett par program har i stort sett 100 procent av medlen beslutats. Bland dem kan nämnas Nordsjö- och Östersjöprogrammet.

Cirka hälften av beslutade medel om ca 4 200 miljoner kronor beviljades till klimat- och miljöinsatser för att lösa utmaningar som sträcker sig över de nationella gränserna. Stöd beviljades bl.a. för att minska koldioxidutsläpp, främja förnybar energi och en cirkulär ekonomi, förbättra kustmiljöer och göra anpassningar med anledning av klimatförändringar. Ca 2 300 miljoner beviljades för att stärka konkurrenskraften i små och medelstora företag och för att utveckla gränsöverskridande innovationssystem bl.a. för grön omställning, bioekonomi och life science.

Det svenska deltagandet i Interreg följs upp genom följande kompletterande indikatorer:

– samarbetsprojekt
– svenska projektpartners.

Vidare följs genomförda insatser i de fyra Interregprogram som förvaltas i Sverige upp genom följande kompletterande indikatorer:

– antal organisationer som samarbetar över gränserna
– antal företag som samarbetar med forskningsorganisationer.

Aktörer från hela landet deltar i gränsöverskridande samarbetsprojekt

I de tolv Interregprogram som Sverige deltar i beslutades om medel till 1 047 samarbetsprojekt t.o.m. 2025. Svenska aktörer deltar i 516 projekt vilket motsvarar nästan 50 procent av de beslutade projekten. Totalt 208 projekt leds av en svensk partner vilket motsvarar ca 20 procent av samtliga beslutade projekt. Totalt deltar ca 970 svenska projektpartners i de beslutade projekten. Det svenska deltagandet varierar mellan de olika programmen men samtliga svenska regioner finns representerade i Interregprojekt. Aktörer från Skåne, Västra Götalands och Västerbottens län deltar i flest projekt. Flest svenska projektpartner återfinns inom politiskt mål 1 och mål 2. Universitet, forskningsinstitut och kommuner är de vanligaste aktörerna som deltar i projekt. Tematiskt är svenska aktörer mest aktiva inom forskning, innovation och cirkulär ekonomi, medan transportprojekt har ett lägre deltagande från svenska aktörer.

De fyra Interregprogram som förvaltas i Sverige har som mål att ca 1 000 organisationer ska samarbeta över gränserna genom programmens insatser. Förväntat utfall i beslutade projekt t.o.m. 2025 är att ca 1 600 organisationer ska inleda samarbete över gränserna. Programmen har vidare som mål att 540 företag ska samarbeta med forskningsorganisationer vilket ska främja samarbete mellan forskning och näringsliv. Det förväntade utfallet i beslutade projekt t.o.m. 2025 är att ca 424 företag ska delta samarbetsprojekt med forskningsorganisationer i gränsöverskridande projekt.

Tabell 2.19 Den totala omfattningen EU-medel för de åtta regionala programmen, nationella programmet, Fonden för en rättvis omställning och Europeiskt territoriellt samarbete perioden 2021–2027 samt beslutade EU-medel t.o.m. 2025

Regionalfondsprogram	EU-ram mnkr[1]	Beslutade EU-medel mnkr[1]	Procent av EU-ram[1]
Investeringar för tillväxt och sysselsättning			
varav			
– Övre Norrland	*1 991*	*1 431*	*72*
– Mellersta Norrland	*1 447*	*747*	*52*
– Norra Mellansverige	*1 369*	*754*	*55*
– Stockholm	*345*	*210*	*61*
– Östra Mellansverige	*652*	*464*	*71*
– Västsverige	*522*	*391*	*75*
– Småland och öarna	*615*	*306*	*50*
– Skåne-Blekinge	*568*	*386*	*68*
– Nationella programmet	*1 241*	*703*	*57*
Summa	**8 750**	**5 392**	**62**
Fonden för en rättvis omställning			
varav			
– Norrbottens län	*943*	*923*	*98*
– Västerbottens län	*251*	*182*	*72*
– Gotlands län	*378*	*291*	*77*
Summa	**1 572**	**1 397**	**89**
Europeiskt territoriellt samarbete: Gränsregionala och transnationella samarbetsprogram			
varav			
– Aurora	*1 230*	*844*	*69*
– Mellersta Östersjön	*1 595*	*1 152*	*72*
– Sverige-Norge	*456*	*356*	*78*
– Södra Östersjön	*921*	*749*	*81*
– Öresund-Kattegatt-Skagerrak	*1 387*	*1 106*	*80*
– Nordsjön	*1 664*	*1 666*	*100*
– Norra Periferin och Arktis	*420*	*302*	*72*
– Östersjön	*2 440*	*2 328*	*95*
Summa	**10 110**	**8 503**	**84**
Totalt	**20 432**	**15 292**	**75**

Anm.: Räknat på växelkurs 10,50 kronor, enligt förordningen (1999:710) om valutakurs vid stöd från EU-budgeten.

[1] Exklusive tekniskt stöd (TA-medel), dvs. medel för förvaltning av programmen.

Källa: Tillväxtverket.

2.8 Budgetförslag

2.8.1 1:1 Regionala utvecklingsåtgärder

Tabell 2.20 Anslagsutveckling 1:1 Regionala utvecklingsåtgärder

Tusental kronor

2025	Utfall	1 882 531	Anslagssparande	197 120
2026	Anslag	2 167 337[1]	Utgiftsprognos	2 146 939
2027	**Förslag**	**2 156 337**		
2028	Beräknat	1 667 237		
2029	Beräknat	1 657 237		

[1] Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2026 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas till utgifter för statsbidrag till projektverksamhet (inklusive riskkapitalfonder, lånefonder och garantifonder), regionala företagsstöd, ersättning för vissa kreditförluster samt stöd till kommersiell service. Vidare får anslaget användas för viss administration, uppföljning och utvärdering samt viss central utvecklingsverksamhet. Dessutom får anslaget användas för ersättningar till regioner och Gotlands kommun för uppgifter om regionalt utvecklingsansvar.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 2.21 Förändringar av anslagsnivån 2027–2029 för 1:1 Regionala utvecklingsåtgärder

Tusental kronor

	2027	2028	2029
Anvisat 2026[1]	**2 167 337**	**2 167 337**	**2 167 337**
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder	-11 000	-925 100	-935 100
Överföring till/från andra anslag		425 000	425 000
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	**2 156 337**	**1 667 237**	**1 657 237**

[1] Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2025 (bet. 2025/26:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

De principer som tillämpas vid utformningen av denna proposition innebär att satsningen återflöde av EU-medel från tidigare finansieringsinstrument under programperioden 2007–2013 inte ökar för 2027 och beräknas inte öka 2028 och 2029. Vidare utgör medfinansiering till Fonden för en rättvis omställning en nödvändig samhällsfunktion och anslagets nivå anpassas därför till behovet av insatser under programperioden.

Regeringen föreslår att 2 156 337 000 kronor anvisas under anslaget 1:1 *Regionala utvecklingsåtgärder* för 2027. För 2028 och 2029 beräknas anslaget till 1 667 237 000 kronor respektive 1 657 237 000 kronor.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Regeringens förslag

Regeringen bemyndigas att under 2027 för anslaget 1:1 *Regionala utvecklingsåtgärder* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 2 726 000 000 kronor 2028–2033.

Skälen för regeringens förslag

Anslaget används framför allt till olika regionala företagsstöd, projektverksamhet och medfinansiering av olika EU-program. Övervägande delen av de stöd som beslutas inom ramen för anslaget är antingen fleråriga samverkansprojekt med många olika offentliga och privata aktörer eller fleråriga företagsinvesteringar. Medlen betalas ut när kostnader har uppstått. De aktörer som kan fatta beslut om framtida åtaganden mot anslaget har därför små möjligheter att påverka stödens utbetalningstakt.

Regeringen bör därför bemyndigas att under 2027 för anslaget 1:1 *Regionala utvecklingsåtgärder* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 2 726 000 000 kronor 2028–2033.

Tabell 2.22 Beställningsbemyndigande för anslaget 1:1 Regionala utvecklingsåtgärder

Tusental kronor

	Utfall 2025	Prognos 2026	Förslag 2027	Beräknat 2028	Beräknat 2029	Beräknat 2030 – 2033
Ekonomiska åtaganden vid årets början	3 121 810	3 114 299	3 348 447			
Nya ekonomiska åtaganden	1 295 941	1 786 499	1 105 976			
Utgifter mot anslag till följd av ekonomiska åtaganden	-1 173 057	-1 550 624	-1 728 423	-948 045	-783 803	-994 152
Övriga förändringar av ekonomiska åtaganden	-130 395	-1 727				
Ekonomiska åtaganden vid årets slut	3 114 299	3 348 447	2 726 000			
Beslutat/föreslaget bemyndigande	**3 500 000**	**3 820 000**	**2 726 000**			

2.8.2 1:2 Transportbidrag

Tabell 2.23 Anslagsutveckling 1:2 Transportbidrag

Tusental kronor

2025	Utfall	468 167	Anslagssparande	81 697
2026	Anslag	455 864[1]	Utgiftsprognos	455 864
2027	**Förslag**	**455 864**		
2028	Beräknat	455 864		
2029	Beräknat	455 864		

[1] Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2026 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas till utgifter för statsbidrag till regionalt transportbidrag och avser kompensation till företag i de fyra nordligaste länen för kostnadsnackdelar till följd av långa transportavstånd för varor och stimulerar till höjd förädlingsgrad i områdets näringsliv.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 2.24 Förändringar av anslagsnivån 2027–2029 för 1:2 Transportbidrag

Tusental kronor

	2027	2028	2029
Anvisat 2026[1]	**455 864**	**455 864**	**455 864**
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	**455 864**	**455 864**	**455 864**

[1] Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2025 (bet. 2025/26:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Regeringen föreslår att 455 864 000 kronor anvisas under anslaget 1:2 *Transportbidrag* för 2027. För 2028 och 2029 beräknas anslaget till 455 864 000 kronor respektive år.

2.8.3 1:3 Europeiska regionala utvecklingsfonden och Fonden för en rättvis omställning perioden 2021–2027

Tabell 2.25 Anslagsutveckling 1:3 Europeiska regionala utvecklingsfonden och Fonden för en rättvis omställning perioden 2021–2027

Tusental kronor

2025	Utfall	1 335 179	Anslagssparande	396 821
2026	Anslag	2 251 000[1]	Utgiftsprognos	2 179 318
2027	**Förslag**	**1 955 000**		
2028	Beräknat	1 800 000		
2029	Beräknat	1 600 000		

[1] Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2026 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utbetalningar av medel från Europeiska regionala utvecklingsfonden och Fonden för en rättvis omställning för programperioden 2021–2027. Anslaget får därutöver användas för eventuella slutregleringar för Europeiska regionala utvecklingsfonden för programperioden 2014–2020.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 2.26 Förändringar av anslagsnivån 2027–2029 för 1:3 Europeiska regionala utvecklingsfonden och Fonden för en rättvis omställning perioden 2021–2027

Tusental kronor

	2027	2028	2029
Anvisat 2026[1]	**2 251 000**	**2 251 000**	**2 251 000**
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder	-296 000	-451 000	-651 000
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	**1 955 000**	**1 800 000**	**1 600 000**

[1] Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2025 (bet. 2025/26:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

De principer som tillämpas vid utformningen av denna proposition innebär att anslagets utgifter utgör en nödvändig samhällsfunktion. En omfördelning av anslaget

mellan olika år görs så att anslaget anpassas till förväntade utgifter. Anslaget beräknas minska med 451 000 000 kronor 2028 och minska med 651 000 000 kronor 2029.

Medlen från Fonden för en rättvis omställning uppgår till 1 635 315 213 kronor för programperioden 2021–2027. Medlen från Europeiska regionala utvecklingsfonden inom målet Investering för sysselsättning och tillväxt och Fonden för en rättvis omställning uppgår till totalt 10 691 810 987 kronor för programperioden.

Regeringen föreslår att 1 955 000 000 kronor anvisas under anslaget 1:3 *Europeiska regionala utvecklingsfonden och Fonden för en rättvis omställning perioden 2021–2027* för 2027. För 2028 och 2029 beräknas anslaget till 1 800 000 000 kronor respektive 1 600 000 000 kronor.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Regeringens förslag

Regeringen bemyndigas att under 2027 för anslaget 1:3 *Europeiska regionala utvecklingsfonden och Fonden för en rättvis omställning perioden 2021–2027* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 4 100 000 000 kronor 2028–2030.

Skälen för regeringens förslag

Verksamheten inom Europeiska regionala utvecklingsfonden och Fonden för en rättvis omställning omfattar bl.a. fleråriga projekt som medför utgifter för kommande budgetår. Regeringen bör därför bemyndigas att under 2027 för anslaget 1:3 *Europeiska regionala utvecklingsfonden och Fonden för en rättvis omställning perioden 2021–2027* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 4 100 000 000 kronor 2028–2030.

Tabell 2.27 Beställningsbemyndigande för anslaget 1:3 Europeiska regionala utvecklingsfonden och Fonden för en rättvis omställning perioden 2021–2027

Tusental kronor

	Utfall 2025	Prognos 2026	Förslag 2027	Beräknat 2028	Beräknat 2029	Beräknat 2030
Ekonomiska åtaganden vid årets början	4 309 137	4 601 625	4 900 000			
Nya ekonomiska åtaganden	1 586 875	2 224 104	1 100 000			
Utgifter mot anslag till följd av ekonomiska åtaganden	-1 242 150	-1 925 729	-1 900 000	-1 750 000	-1 550 000	-800 000
Övriga förändringar av ekonomiska åtaganden	-52 237					
Ekonomiska åtaganden vid årets slut	4 601 625	4 900 000	4 100 000			
Beslutat/föreslaget bemyndigande	**5 050 000**	**4 900 000**	**4 100 000**			